

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

Gençlik ve Haklar

Farkındalık Araştırması

SİTODED
“Sivil Toplum Destekleme Derneği”
2020

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

“Bu çalışma Avrupa Birliği'nin desteği ile yapılmıştır. İçerik tamamen Sivil Toplum Destekleme Derneği'nin sorumluluğu altındadır. Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.”

SİVİL TOPLUM DESTEKLEME DERNEĞİ

İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun, hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olmasına...

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi

“Gençlik ve Haklar” adlı bu çalışma, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi-STGM ‘nin STÖ – Akademi İşbirliği Programı aynı desteği ile kurulumuz tarafından yerelde gençlerin Temel Hak ve Özgürlükler hakkındaki farkındalığının ölçülmesi amacıyla gerçekleştirılmıştır.

Türkiye’deki sivil toplum örgütleri ve akademi arasındaki ilişkisi güçlendirmek hedefiyle yürütülen çalışmaların biri olan STÖ-Akademi İşbirliği Programı kapsamında kurulumuz, Erzurum ilinde Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi ile işbirliğinde yürütülen bu çalışmaya, gençlik ve haklar konusunda sürekli erişime açık bir kaynak doküman oluşturmayı ve bu alanda uygulanacak faaliyetlere ışık tutacak bilgiler derlemeyi, mevcut durum analizi oluşturmayı hedeflemektedir.

Çalışmanın tüm aşamalarında kurulumuz projeler koordinatörü A.Kadir ERGÜN görev almış, Atatürk Üniversitesi’nden Kariyer Planlama ve Mezun İzleme Uygulama Ve Araştırma Merkezi, Erzurum Teknik Üniversitesi’nden Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı destekleriyle araştırma çalışmaları gerçekleştirılmıştır.

“Her iki üniversitede öğrenim görmekte olan gençlere yönelik anket çalışmalarının hazırlığında Uluslararası Gençlik Dayanışma Derneği Genel Müdürü Asuman Tongarlak, uygulanmasında Atatürk Üniversitesi Kariyer Planlama ve Mezun İzleme Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü ve proje ortağı Prof. Dr. Süleyman Toy, Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Spor Kültür Daire Başkanı Levent Çakmur görev almışlardır. Uygulanan çalışmanın analizinde Atatürk Üniversitesi Doktor Öğretim Üyesi Tuna Batuhan, raporlama çalışmalarında kurulumuz proje ekibi rol üstlenmişlerdir.”

STÖ-Akademi İşbirliği çalışmalarına örnek teşkil edecek bu çalışmanın ve çıktılarının bölgelik düzeyde gençlik ve haklar alanında düzenlenecek faaliyetlere ışık tutması dileğiyle emeği geçenlere teşekkür ederiz.

Gençlik ve Haklar

Gençlerin Temel Hak ve Özgürlükler Hakkındaki Farkındalığının Ölçülmesi

İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun, hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olmasına...

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

20. yüzyılda ortaya çıkan en önemli gelişmelerden biri, insan hakları konusunun uluslararası alana taşınmış olmasıdır. Özellikle 2. Dünya Savaşı sonrasında uluslararası alanda barışın korunması ve devlet yönetimlerinin insan haklarına saygı göstermesinin sağlanması temel öncelikler haline gelmiştir. Bu öncelikler 24 Ekim 1945'te Birleşmiş Milletler'in (BM) kurulmasında da önemli rol oynamıştır. BM'nin ilk girişimlerinden birisi olan BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB) ise medeni ve siyasal hakların yanı sıra ekonomik, sosyal ve kültürel hakları kapsayan evrensel bir belge niteliğindedir.

2000 yılında Birleşmiş Milletler (BM) tarafından düzenlenen ve 147 devlet ve hükümet başkanlarının da dahil olduğu, 189 ülke temsilcilerinin katıldığı Binyıl Zirvesi sonucunda kabul edilen Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH'ler), insan hakları ve demokrasi odaklı çalışmalar için hareketliliğe neden olmuş ve hızlandırmıştır.

Binyıl Bildirgesi'nde "Temel Değerler ve Başlıklar" altında ayrılmaksızın bütün haklara (birinci, ikinci ve üçüncü kuşak haklar) yer verilmesine karşın, BKH'ler için ikinci ve üçüncü kuşak haklara odaklandığı, kişi haklarını ve siyasal hakları içermemiği eleştirileri yapılsa da, Eylül 2015'te Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir

Kalkınma Zirvesi'nde kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi belgesinde konu daha teferruatlı ele alınmıştır.

17 adet Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA) 'nın uygulama süreci 1 Ocak 2016 tarihinde başlamıştır. Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin (BKH) devamı olarak kabul edilen SKA'larda "kimseyi geride bırakmamak .../ no one left behind" sloganı ile herkes için evrensel olarak erişilecek olan hedefleri içermektedir.

17 amaç altında 169 hedefi içeren ve BKH'lere göre daha geniş kapsamlı olan SKA'lar, tüm insanlar için eşit şartlarda kalkınmaya yönelik evrensel ihtiyaca deðinerek BKH'lerin ötesine geçmektedir. BKH'lerin ilerleme ivmesini temel alan SKA'lar, sosyal, ekonomik ve ekolojik adalet temelinde kalkınmayı, barış ve adaletin sağlanması ve insan haklarının korunmasına ve güçlendirilmesine yönelik hedefleri içermektedir.

BKH'ler yalnızca gelişmekte olan ülkelerde harekete geçmeye yönelik iken, SKA'ları evrensel bir şekilde tüm ülkeler benimsemiştir. SKA'lar yasal olarak bağlayıcı olmamakla birlikte, hükümetlerden SKA'ları başarmak için sahiplik göstergeleri ve ulusal ölçekte uygulamaya geçmeleri beklenmektedir.

Uluslararası düzeyde uygulamaya konan eylem planları haklar konusunda farkındalığı ve uygulamalardaki sorunların giderilmesini amaçlamaktadır. 2000-2016 yılları arasında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş süreci içerisinde konuya ilişkin çalışmalar mevzuat bazında ele alınmaya başlanmıştır. Bu dönemde yine konunun en önemli paydaşları içerisinde yer alan sivil toplum kuruluşlarının hareketliliği de artan bir ivmeye sahip olmuştur.

Konu alanında genel bakış açılarıyla hazırlanan raporlara ilaveten mikro ölçekte odak çalışmalar da uygulanmaya devam etmektedir.

Bu çalışma kapsamında hak temelli çalışmaların diğer bölgelere nazaran daha az uygunduğu ve sivil toplum aktivitelerinin de yine düşük oranda seyrettiği doğu bölgelerinde özellikle gençler ve haklar üzerinde uygulanacak çalışmalar için, hem akademi hem STÖ'lerin sürekli erişimine açık bir veri kaynağı oluşturulması

amaçlanmıştır. Çalışmayla, bölgesel düzeyde uygulanması planlanan plan ve programlar için yol haritası oluşturulmasına destek sağlayacak mevcut durum tespiti ve akademi-STÖ işbirliğiyle konuya bilimsel bakış açısıyla vurgu yapılması hedeflenmiştir.

Çalışmada Erzurum ilinde Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi öğrencisi 18-30 yaş aralığında genç katılımcılara online anket uygulanarak, İHEB'de yer alan haklar başta olmak üzere temel hak ve özgürlükler hakkındaki farkındalıkları ölçülmeye çalışılmıştır.

İlk bölümde katılımcılara yöneltilen 7 farklı demografik soru 7 ayrı tabloda özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Devam eden bölümde ise katılımcıların temel hak ve özgürlüklerle ilgili görüşlerini belirlemek üzere sorulan 20 adet likert tipi soruya verilen cevaplar tablolar halinde özetlenmiş ve katılımcıların yanıtlarının dağılımı yüzde olarak hesaplanarak değerlendirilmiştir.

Sonuç ve değerlendirme kısmında genel olarak gençlerin temel hak ve hürriyetlerle ilgili görüşleri değerlendirilmiştir. STÖ-Akademi işbirliği programı çerçevesinde STGM ve AB fonu desteğiyle uygulanmış çalışmanın ve sonuçlarının bölgede uygulanacak çalışmalara ışık tutması dileğiyle...

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 10 Aralık 1948 tarih ve 217 A(III) sayılı Kararıyla ilan edilmiştir. 6 Nisan 1949 tarih ve 9119 Sayılı Bakanlar Kurulu ile "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin Resmi Gazete ile yayınlanması yayımdan sonra okullarda ve diğer eğitim müesseselerinde okutulması ve yorumlanması ve bu Beyanname hakkında radyo ve gazetelerde müناسip neşriyatta bulunulması" kararlaştırılmıştır. Bakanlar Kurulu Kararı 27 Mayıs 1949 tarih ve 7217 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu; İnsanlık topluluğunun bütün bireyleriyle kuruluşlarının bu Bildirgeyi her zaman göz önünde tutarak eğitim ve öğretim yoluyla bu hak ve özgürlükler saygıyı geliştirmeye, giderek artan ulusal ve uluslararası önlemlerle gerek üye devletlerin halkları ve gerekse bu devletlerin yönetimi altındaki ülkeler halkları arasında bu hakların dünyaca etkin olarak tanınmasını ve uygulanmasını sağlamaya çaba göstermeleri amacıyla tüm halklar ve uluslararası için ortak ideal ölçüleri belirleyen bu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini ilan eder.

Madde 1- Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranışmalıdır.

Madde 2- Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayrım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyuşunda bulunduğu devlet veya ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayrım gözetilmeyecektir.

Madde 3 -Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Madde 4- Hiç kimse kölelik veya kulluk altında bulundurulamaz, kölelik ve köle ticareti her türlü biçimde yasaktır.

Madde 5- Hiç kimseye işkence yapılamaz, zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz ve ceza verilemez.

Madde 6- Herkesin, her nerede olursa olsun, hukuksal kişiliğinin tanınması hakkı vardır.

Madde 7- Herkes yasa önünde eşittir ve ayrım gözetilmeksızın yasanın korunmasından eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. Herkesin bu Bildirgeye aykırı her türlü ayrım gözetici işleme karşı ve böyle işlemler için yapılacak her türlü kıskırtmaya karşı eşit korunma hakkı vardır.

Madde 8- Herkesin anayasa yada yasayla tanınmış temel haklarını çiğnayan eylemlere karşı yetkili ulusal mahkemeler eliyle etkin bir yargı yoluna başvurma hakkı vardır.

Madde 9- Hiç kimse keyfi olarak yakalanamaz, tutuklanamaz ve sürgün edilemez.

Madde 10- Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmemesini istemeye hakkı vardır.

Madde 11

1. Kendisine bir suç yüklenen herkes, savunması için gerekli olan tüm güvencelerin tanındığı açık bir yargılama sonunda, yasaya göre suçlu olduğu saptanmadıkça, suçsuz sayılır.
2. Hiç kimse işlendiği sırada ulusal yada uluslararası hukuka göre bir suç oluşturmayan herhangi bir eylem veya ihmalden dolayı suçlu sayılamaz. Kimseye suçun işlendiği sırada uygulanabilecek olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

Madde 12- Kimsenin özel yaşamına, ailesine konutuna ya da haberleşmesine keyfi olarak karışılamaz, şeref ve adına saldırlılamaz. Herkesin bu gibi karmaşma ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.

Madde 13

1. Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır.
2. Herkes, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yeniden dönmek hakkına sahiptir.

Madde 14

1. Herkesin zulüm altında başka ülkelere sığınma ve sığınma olanaklarından yararlanma hakkı vardır.
2. Gerçekten siyasal nitelik taşımayan suçlardan veya Birleşmiş Milletlerin amaç ve ülkelere aykırı eylemlerden doğan kovuşturma durumunda bu haktan yararlanılamaz.

Madde 15

1. Herkesin bir yurttaşlığı hakkı vardır.
2. Hiç kimse keyfi olarak yurttaşlığını veya yurttaşlığını değiştirme hakkından yoksun bırakılamaz.

Madde 16

1. Yetişkin her erkeğin ve kadının, ırk, yurttaşlık veya din bakımlarından herhangi bir kısıtlamaya uğramaksızın evlenme ve aile kurmaya hakkı vardır.
2. Evlenme sözleşmesi, ancak evleneceklerin özgür ve tam iradeleriyle yapılır.
3. Aile, toplumun, doğal ve temel unsurudur, toplum ve devlet tarafından korunur.

Madde 17

1. Herkesin tek başına veya başkalarıyla ortaklaşa mülkiyet hakkı vardır.
2. Hiç kimse keyfi olarak mülkiyetinden yoksun bırakılamaz.

Madde 18- Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, din veya topluca, açık olarak ya da özel biçimde öğrenim, uygulama, ibadet ve dinsel törenlerle açığa vurma özgürlüğünü içerir.

Madde 19- Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek, ülke sınırları söz konusu olmaksızın, bilgi ve düşünceleri her yoldan araştırmak, elde etmek ve yaymak hakkını gerekli kılar.

Madde 20

1. Herkesin silahsız ve saldırısız toplanma, dernek kurma ve Derneği katılma özgürlüğü vardır.
2. Hiç kimse bir Derneği girmeye zorlanamaz.

Madde 21

1. Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir.
2. Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır.
3. Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir. Bu irade, gizli veya serbestliği sağlayacak benzeri bir yöntemle genel ve eşit oy verme yoluyla yapılacak ve belirli aralıklarla tekrarlanacak dürüst seçimlerle belirlenir.

Madde 22- Herkesin, toplumun bir üyesi olarak, sosyal güvenliğe hakkı vardır. Ulusal çabalarla ve uluslararası işbirliği yoluyla ve her devletin örgütlenmesine ve kaynaklarına göre, herkes onur ve kişiliğinin serbestçe gelişim için gerekli olan ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının gerçekleştirilmesi hakkına sahiptir.

Madde 23

1. Herkesin çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır.
2. Herkesin, herhangi bir ayrım gözetmeksızın, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır.
3. Herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır.
4. Herkesin çıkarını korumak için sendika kurma veya sendikaya üye olma hakkı vardır.

Madde 24- Herkesin dinlenmeye, eğlenmeye, özellikle çalışma süresinin makul ölçüde sınırlanmasına ve belirli dönemlerde ücretli izne çıkmaya hakkı vardır.

Madde 25

1. Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir.
2. Anaların ve çocukların özel bakım ve yardım görme hakları vardır. Bütün çocuklar, evlilik içi veya evlilik dışı doğmuş olsunlar, aynı sosyal güvenceden yararlanırlar.

Madde 26

1. Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve meslekSEL eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır.
2. Eğitim insan kişiliğini tam geliştirmeye ve insan haklarıyla temel özgürlükler saygıyı güçlendirmeye yönelik olmalıdır. Eğitim, bütün uluslar, ırklar ve dinsel topluluklar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışı koruma yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir.
3. Çocuklara verilecek eğitimin türünü seçmek, öncelikle ana ve babanın hakkıdır.

Madde 27

1. Herkes toplumun kültürel yaşamına serbestçe katılma, güzel sanatlardan yararlanma, bilimsel gelişmeye katılma ve bundan yararlanma hakkına sahiptir.
2. Herkesin yaratıcısı olduğu bilim, edebiyat ve sanat ürünlerinden doğan maddi ve manevi çıkarlarının korunmasına hakkı vardır.

Madde 28- Herkesin bu Bildirgede öngörülen hak ve özgürlüklerin gerçekleşeceği bir toplumsal ve uluslararası düzene hakkı vardır.

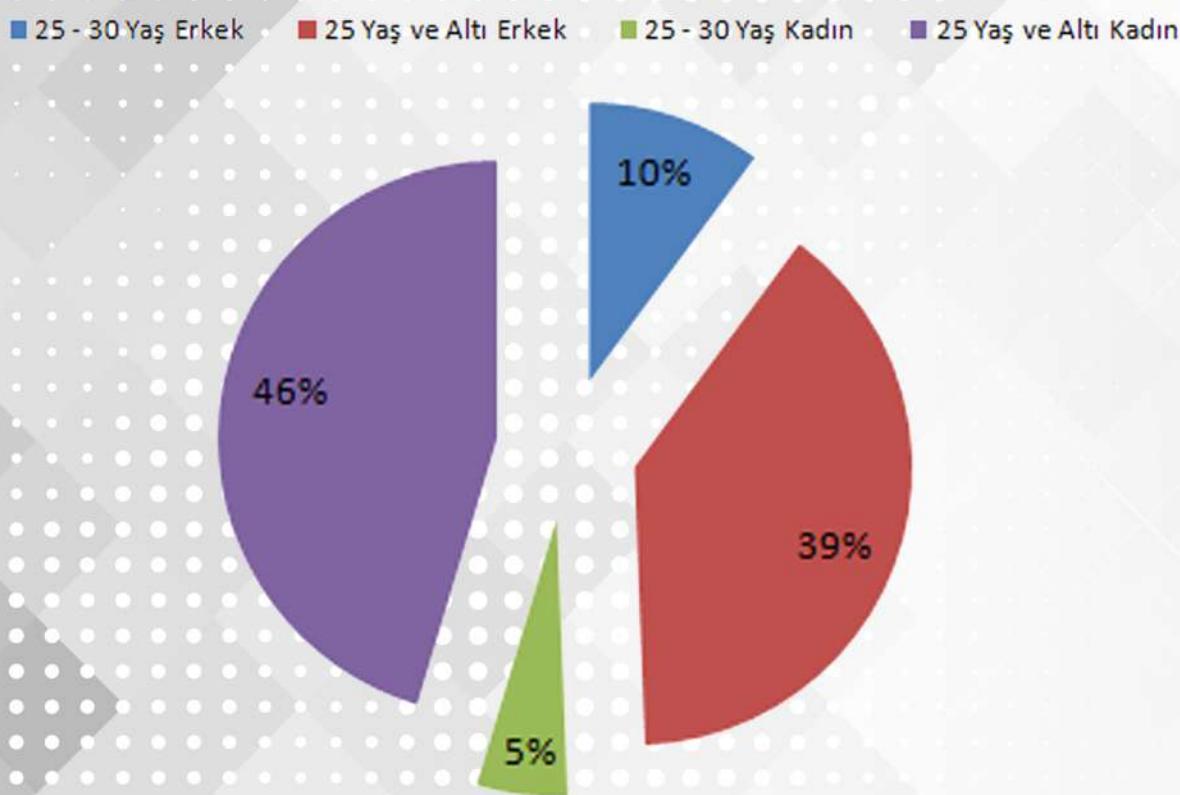
Madde 29

1. Herkesin, kişiliğinin serbestçe ve tam gelişmesine olanak veren topluma karşı ödevleri vardır.
2. Herkes haklarını kullanırken ve özgürlüklerinden yararlanırken, başkalarının hak ve özgürlüklerinin tanınması ve bunlara saygı gösterilmesinin sağlanması ve demokratik bir toplumda genel ahlak ve kamu düzeniyle genel refahın gereklilerinin karşılanması amacıyla yalnız yasayla belirlenmiş sınırlamalara bağlı olur.
3. Bu hak ve özgürlükler hiçbir koşulda Birleşmiş Milletlerin amaç ve ilkelerine aykırı olarak kullanılabilir.

Madde 30- Bu bildirgenin hiçbir kuralı, herhangi bir devlet, topluluk veya kişiye, burada açıklanan hak ve özgürlüklerden herhangi birinin yok edilmesini amaçlayan bir girişimde veya eylemde bulunma hakkını verir biçimde yorumlanamaz.

Toplamda 247 kişi ile gerçekleştirilen ankete katılanların % 49,39'u erkek (122 kişi), % 50,61'i ise kadınlardan (125 kişi) oluşmaktadır (Tablo 1). Bu durum, ankete katılımda cinsiyet dengesinin sağlanmış olduğunu göstermektedir. Katılımcıların yaş aralıkları incelendiğinde, % 84,61 orayıyla büyük çoğunluğunun 25 yaş altında olduğu; 25-30 yaş aralığında olanların oranının ise % 15,39 olduğu görülmektedir (Tablo 1). Katılımcılar Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Teknik Üniversitesi'nin birçok farklı bölümünden öğrencilerden oluşmaktadır. Bu durum da anketin farklı bölümlerden öğrencilerin görüş ve fikirlerini yansıtması açısından önemlidir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet ve Yaş Aralığına Göre Dağılımı

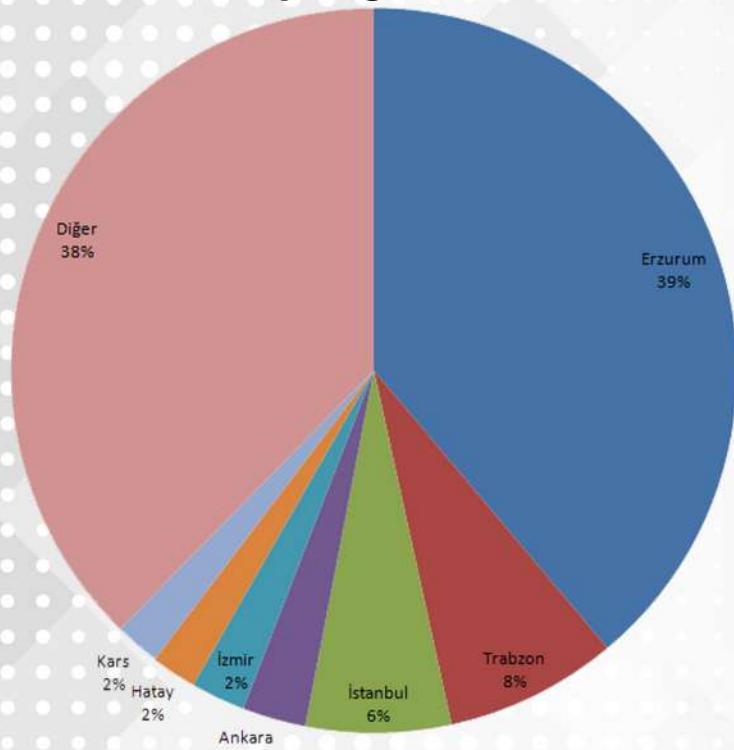
Katılımcılar öğrenim şekillerine göre değerlendirildiğinde % 73,68 oranında birinci öğretim, % 26,32 oranında ise ikinci öğretim öğrencilerinden oluşmaktadır (Tablo 2). Katılımcıların öğrenim gördükleri sınıflara göre dağılımı incelendiğinde ise Öğretim öğrencileri arasında en geniş katılım sağlayanların % 19,03 oranla 3. Sınıf öğrencileri olduğu; II. Öğretim öğrencileri arasında en geniş katılım sağlayanların ise % 9,31 oranla 4. Sınıf öğrencileri olduğu görülmektedir. Lisansüstü/Doktora öğrencileri ise ankete katılanların %10'u oranındadır.

Tablo 2. Katılımcıların Öğrenim Şekli ve Sınıfları

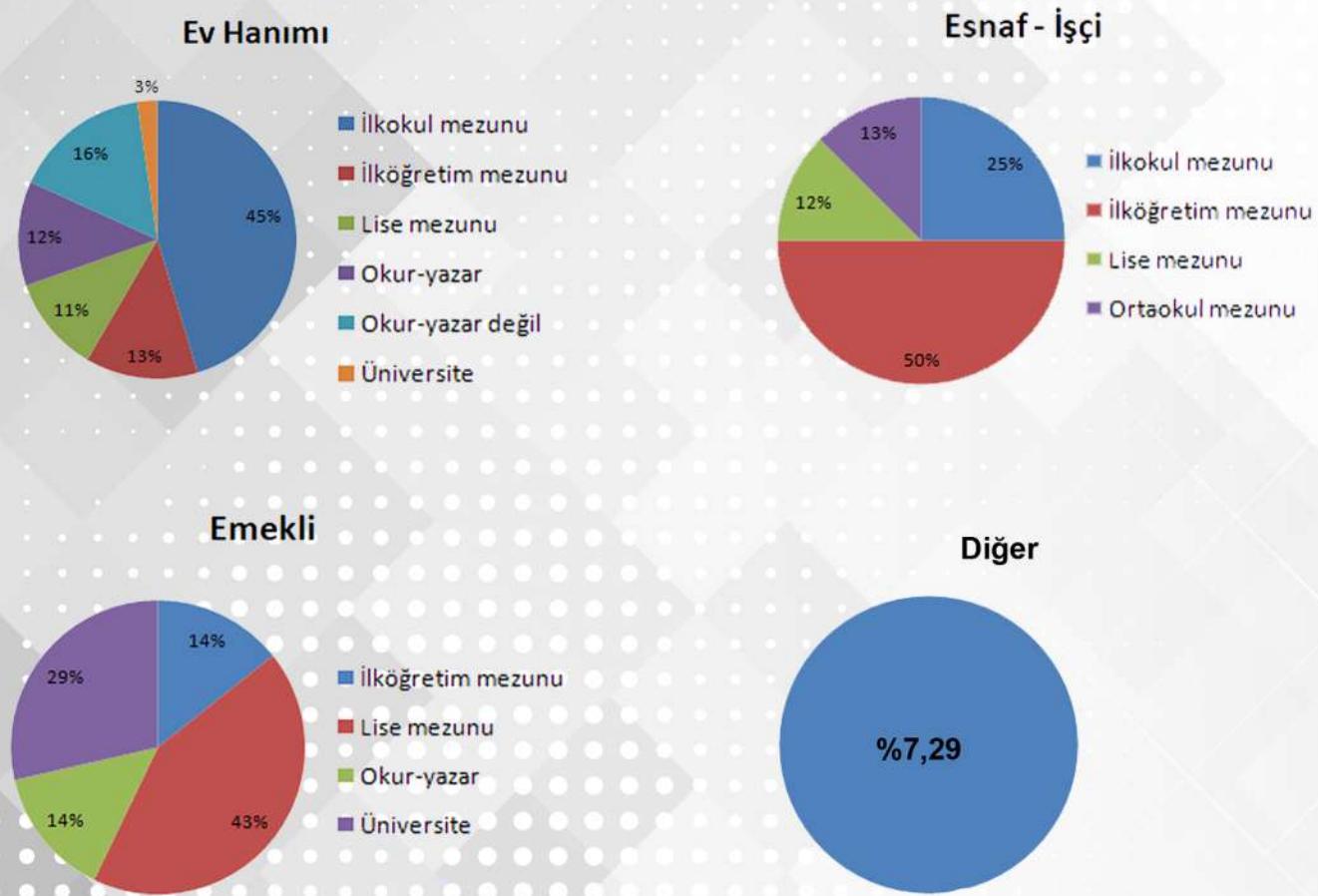
Katılımcıların büyük çoğunluğu % 38,87 oranıyla Erzurum'da yaşayan öğrencilerden oluşmaktadır (Tablo 3). Erzurum'dan sonra % 7,69 oranıyla Trabzon, % 6,47 oranıyla İstanbul, % 3,23 oranıyla Ankara ve % 2,42 oranıyla İzmir sıralanmaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Yaşıdığı Yer

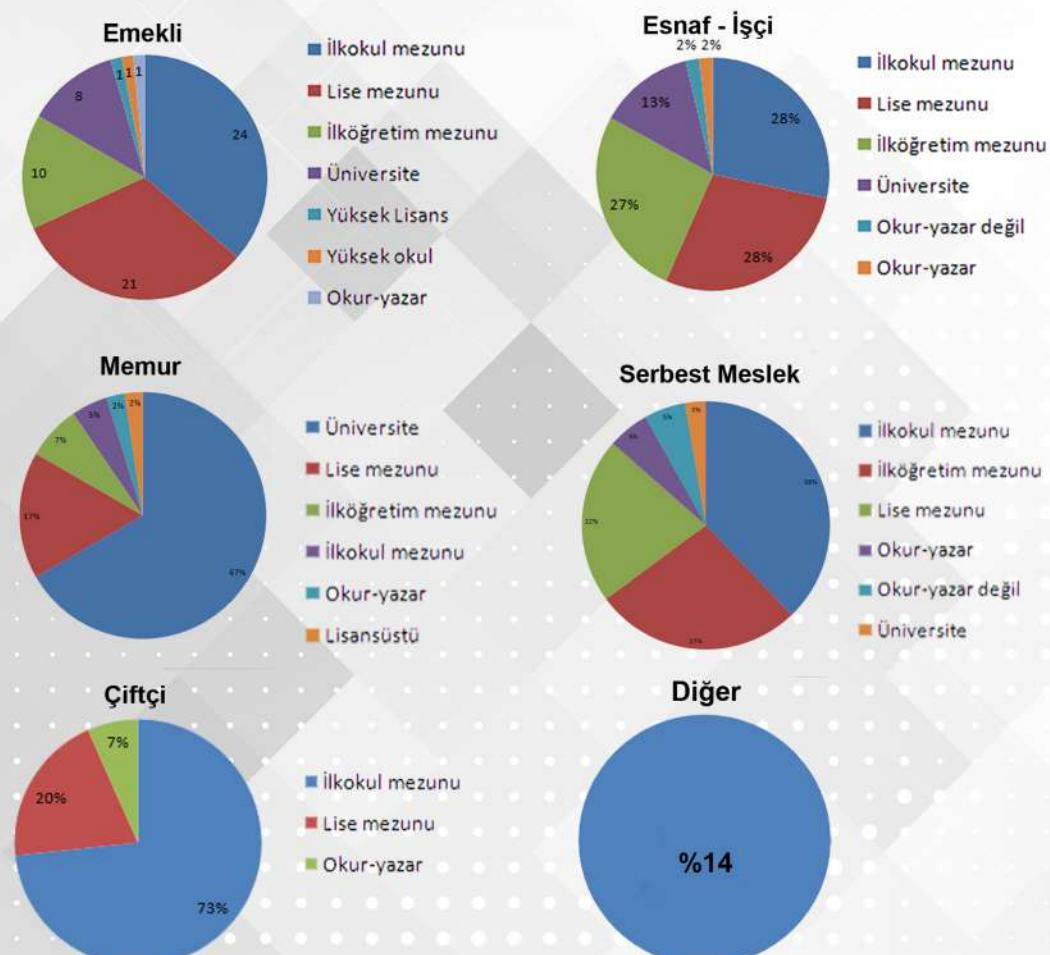

Anket kapsamında katılımcılara anne ve babalarının eğitim durumları ve meslekleri de sorulmuştur. Katılımcıların annelerinin % 86,64'ü ev hanımı iken, % 3,24'ü esnaf-işçi, % 2,83'ü ise emeklidir. Katılımcıların annelerinin meslekleri ve eğitim durumları Tablo 4'te detaylı şekilde gösterilmiştir. Katılımcıların babalarının %26,72'si emekli, %21,46'sı esnaf-işçi, % 17'si memur, % 14,98'i serbest meslek sahibi ve % 6'sı çiftçi ve % 14,4'ü diğer meslek sahiplerinden oluşmaktadır. Katılımcılarının babalarının meslekleri ve eğitim durumları Tablo 5'te detaylı şekilde gösterilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumu ve Meslekleri

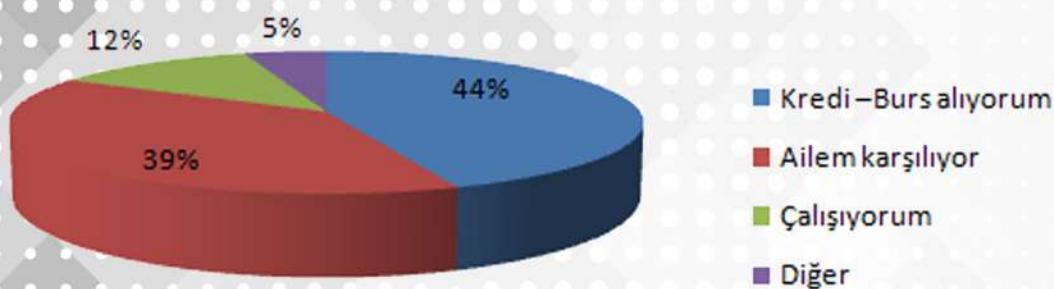

Tablo 5. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumu ve Meslekleri

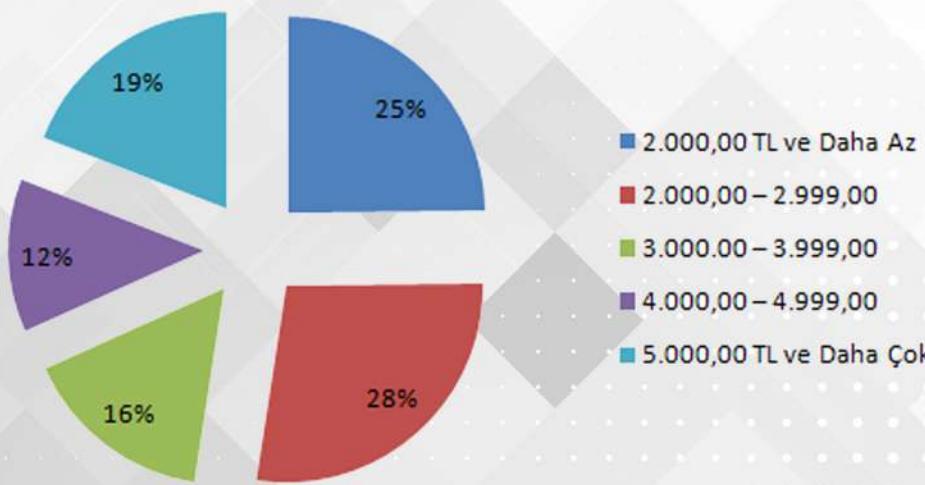

Ankete katılanların öğrenim giderlerini nasıl karşıladıları ve ailelerinin gelir düzeyi de sorulmuştur. Buna göre katılımcıların % 44,13'ü öğrenim giderlerini kredi ya da burs alarak karşılarken, %38,87'si ailesinden destek almaktadır (Tablo 6). Katılımcıların % 12,15'i ise öğrenim giderlerini çalışarak karşıladığı belirtmiştir. Katılımcıların ailelerinin % 24,80'inin aylık geliri 2.000 TL ve altında iken, % 27,64'ünün aylık geliri 2.000-3.000 TL aralığında, % 15,85'inin aylık geliri 3.000-4000 TL aralığında, % 12,60'ının aylık geliri 4.000-5.000 TL aralığında ve %19,11'inin aylık geliri ise 5.000 TL ve üzerindedir (Tablo 7).

Tablo 6. Öğrenim Giderlerini Karşılama Durumları

Tablo 7. Katılımcıların Ailelerinin Gelir Düzeyi

Katılımcıların Temel Hak ve Özgürlüklerle İlgili Görüşleri

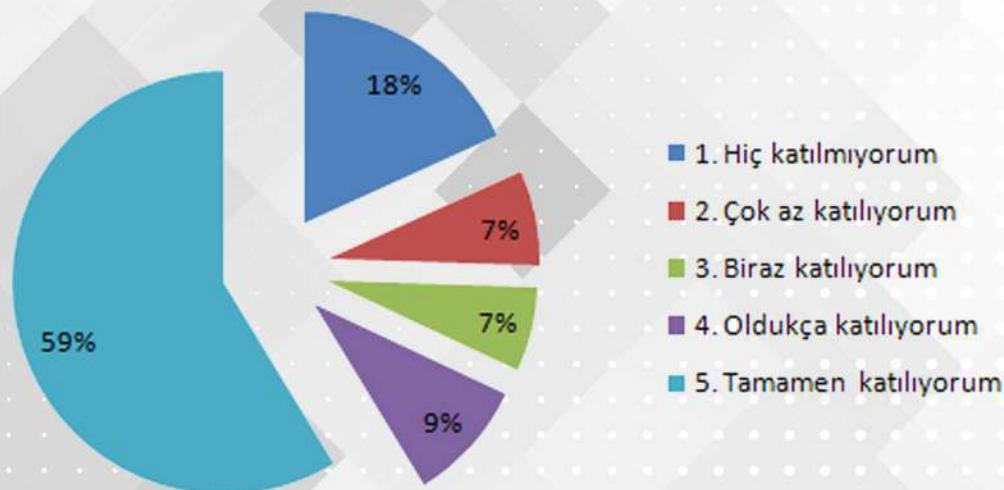
Yukarıda sıralanan demografik soruların ardından katılımcıların temel hak ve özgürlüklerle ilgili görüşlerini belirlemek üzere 20 adet likert tipi soru yöneltilmiş; katılımcıların yanıtlarının dağılımı yüzde olarak hesaplanarak değerlendirilmiştir. Bu kısımda yer alan soruların bir kısmı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin (İHEB) 1., 2., 10., 18., 21., 23. ve 26. maddelerinde yer alan ifadelere katılım oranlarını ölçmeye yönelikti.

İHEB'in maddeleri ile ilgili soruların ardından katılımcılara haklar arasındaki sınıflandırma ve farklılıklar ile hak ve özgürlük kavramları arasındaki farkı ne ölçüde bildiklerini anlamaya yönelik sorular sorulmuştur. Devam eden bölümde ise gençlerin sivil toplum bilinci, gençlerin istihdam edilmesinde uygulanan ücret politikası, dezavantajlı gruplara yapılan ayrımcılıklar ve dezavantajlıların toplumsal hayatı katılımını ve uyumunu artıracak politikalar, resmi bilgi ve belgelerden haberdar olma durumu ve yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarından haberdar olma durumlarını ölçen sorular yöneltilmiştir.

Likert tipi sorulardan ilki katılımcıların "bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar" ifadesine ne ölçüde katıldıklarıdır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin (İHEB) 1. maddesi olan bu ifadeye katılımcıların % 18,22'si hiç katılmazken, geriye kalan % 81,78'lik kısım farklı oranlarda bu ifadeye katıldıklarını

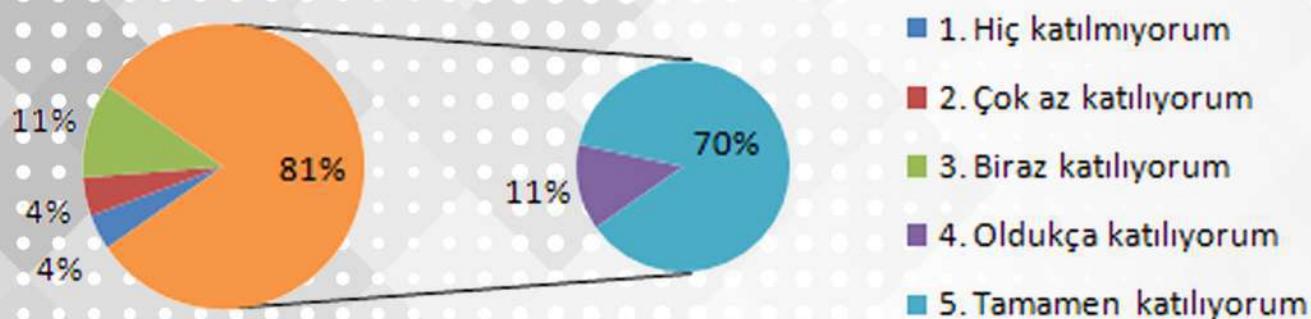
belirtmişlerdir (Tablo 8). Bu ifadeye “tamamen katılıyorum” şeklinde cevap verenlerin oranı % 58,70'tir. Bu sonuçlar, ankete katılan gençlerin büyük çoğunlukla İHEB'nin ilk maddesi olan ve beyannamenin temelini teşkil eden bu maddeye olumlu baktıklarını göstermektedir.

Tablo 8. “Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğalar”

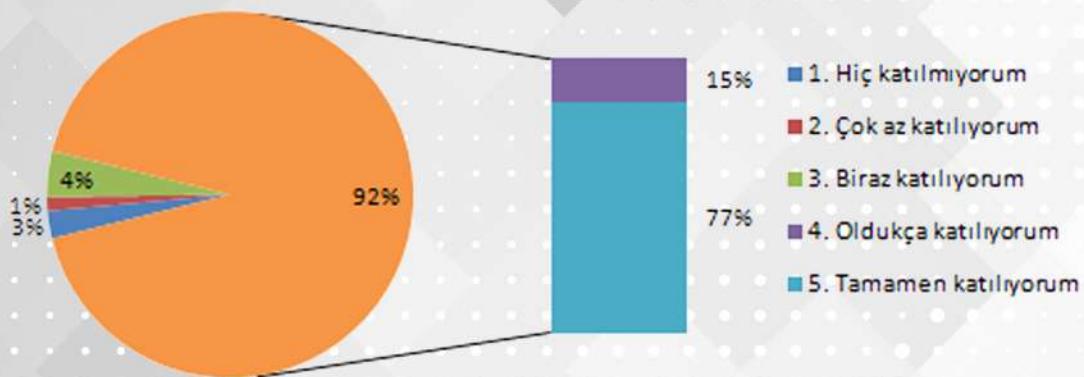
Likert tipi soruların ikincisinde ise katılımcılara İHEB'nin 2. maddesinde sıralanan temel değerlere ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. “Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırm gözetmeksizin bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir” şeklindeki ifadeye sadece % 4,05 oranında katılımcı hiç katılmadığını belirtmiştir. Katılımcılar % 70,04 oranında bu ifadeye kesinlikle katıldıklarını belirmiştir (Tablo 9).

Tablo 9. “Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırm gözetmeksizin bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir”

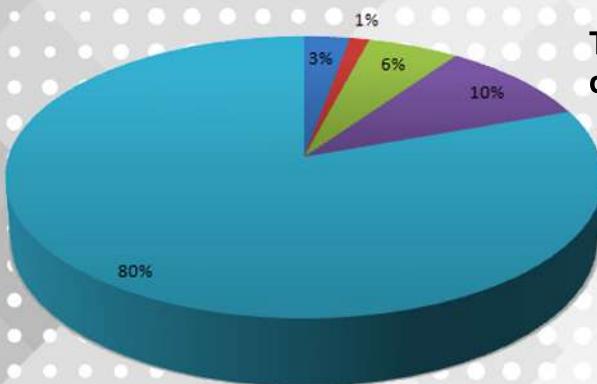

Sonraki soruda katılımcılara İHEB'nin 10. Maddesinde yer alan "Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmemesini istemeye hakkı vardır" ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların % 77,33'ü bu ifadeye tamamen katılırken, % 2,43'ü hiç katılmamaktadır (Tablo 10). Bu sonuçlar katılımcıların bağımsız ve tarafsız yargılamaya verdikleri önemi göstermektedir.

Tablo 10. "Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmemesini istemeye hakkı vardır"

Likert tipi soruların bir diğerinde ise katılımcılara İHEB'nin 18. maddesinde yer alan "Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır" ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcılar bu ifadeye % 97,17 oranında katılırken, sadece % 2,83 oranında "hiç katılmıyorum" yanıtı verilmiştir (Tablo 11). Bu soruya verilen yanıt gençlerin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne çok yüksek oranda önem verdiklerini göstermektedir.

Tablo 11. "Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır"

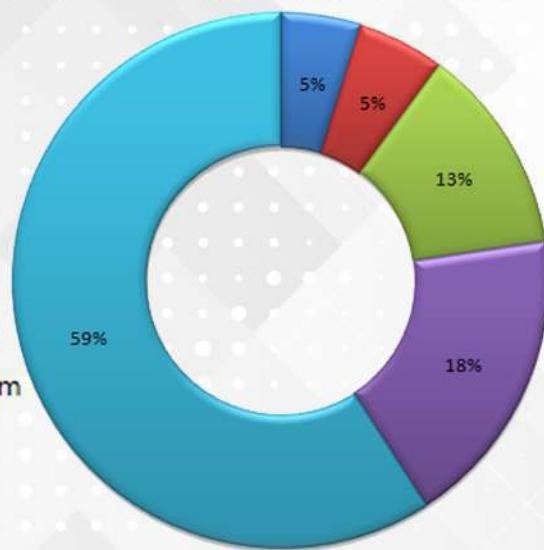
- 1. Hiç katılmıyorum
- 2. Çok az katılıyorum
- 3. Biraz katılıyorum
- 4. Oldukça katılıyorum
- 5. Tamamen katılıyorum

Devam eden 3 soruda ise katılımcılara İHEB'nin 21. Maddesinin 1., 2. ve 3. fıkralarında yer alan ifadelere ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Beyannamenin 21. Maddesinin 1. fıkrasındaki "Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler

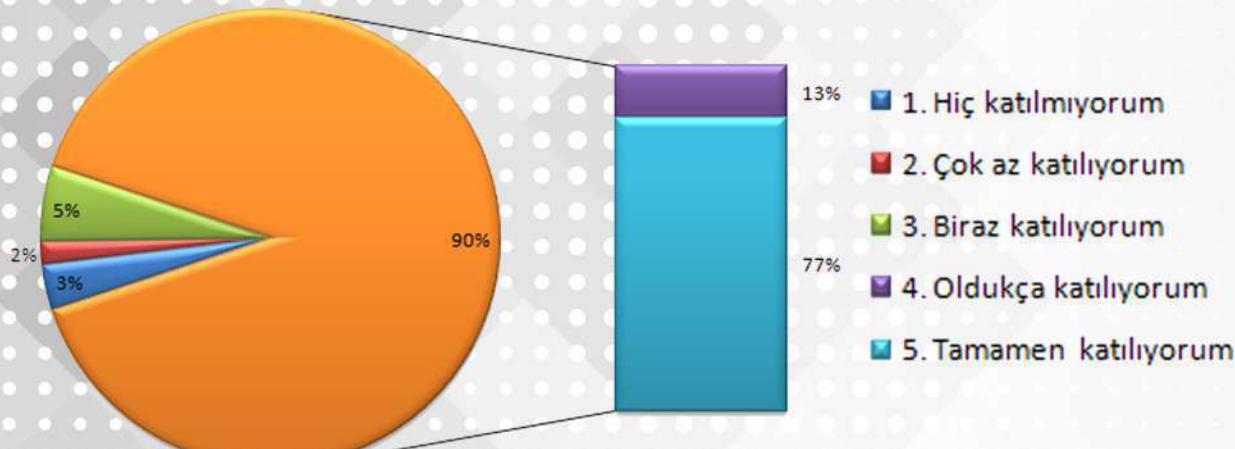
aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir” ifadesine katılımcıların % 59,11’i bu ifadeye tamamen katıldığını belirtirken, % 4, 86’sı ise hiç katılmadığını belirtmiştir (Tablo 12). Beyannamenin 21. Maddesinin 2. fıkrasındaki “Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır” ifadesine katılımcıların % 76,52’si tamamen katıldığını belirtirken, % 3,24’ü ise hiç katılmadığını ifade etmiştir (Tablo 13). Beyannamenin 21. Maddesinin 3. fıkrasındaki “Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir” ifadesine ise katılımcıların % 68,42’si tamamen katıldığını belirtirken, % 3,64’ü ise hiç katılmadığını ifade etmiştir (Tablo 14). Bu sonuçlar gençlerin ülke yönetimine katılma, seçme ve seçilme hakkı ile ilgili bilinc seviyesinin yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Katılımcıların kamu hizmetlerinden eşit ölçüde yararlanma konusundaki hassasiyetlerinin ise daha üst seviyede olduğu söylenebilir.

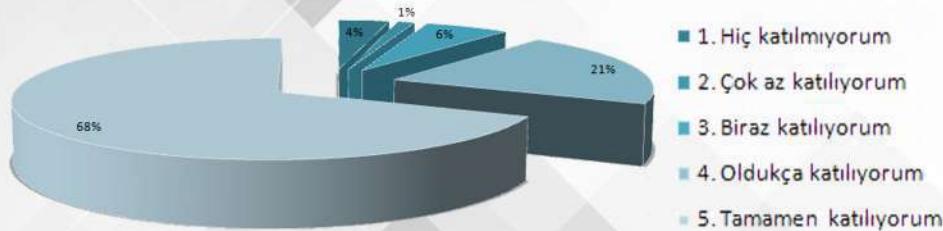
Tablo 12. “Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir”

- 1. Hiç katılmıyorum
- 2. Çok az katılıyorum
- 3. Biraz katılıyorum
- 4. Oldukça katılıyorum
- 5. Tamamen katılıyorum

Tablo 13. “Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır”

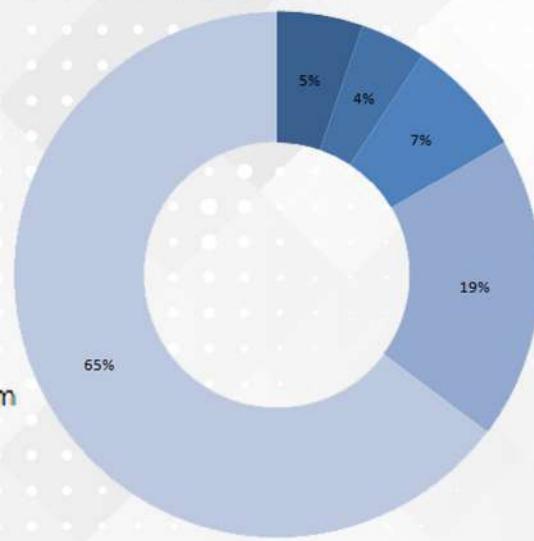

Tablo 14. "Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir"

Bir diğer soruda katılımcılara çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma gibi haklar ile ilgili görüşleri sorulmuştur. Katılımcılara İHEB'nin 23. Maddesinin 2. fıkrasında yer alan "Herkesin, herhangi bir ayırm gözetmeksızın, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır" ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların % 64,78'i bu ifadeye "kesinlikle katılıyorum" şeklinde cevap verirken, % 5,26 ise "hiç katılıymıyorum" cevabını vermiştir (Tablo 15). Bu ifadeye farklı oranlarda da olsa katılanların oranının %94,74 olması, gençlerin çalışma hayatıyla ilgili haklara duyarlığını göstermektedir.

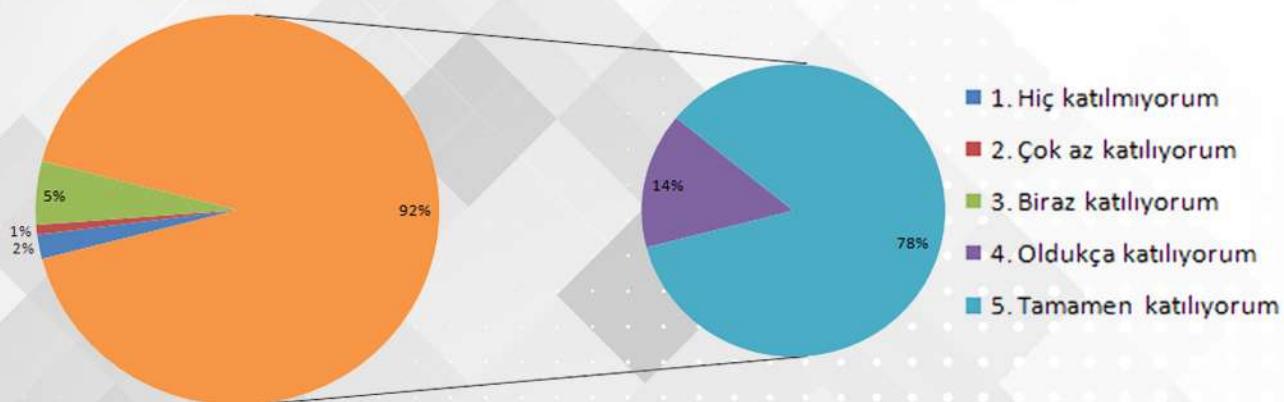
Tablo 15. Herkesin, herhangi bir ayrım gözetmeksızın, eşit iş için eşit ücretre hakkı vardır

- 1. Hiç katılımıyorum
 - 2. Çok az katılıyorum
 - 3. Biraz katılıyorum
 - 4. Oldukça katılıyorum
 - 5. Tamamen katılıyorum

Devam eden soruda ise katılımcılara İHEB'nin 26. Maddesinin 1. Fıkrasında yer alan "Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleksel eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır" ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların % 2,02'si bu ifadeye katılmazken, % 78,14'ü bu ifadeye tamamen katılmaktadır (Tablo 16). Bu sonuçlar katılımcıların eğitim hakkı konusunda en üst noktada hassasiyet gösterdikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 16. “Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve meslekSEL eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır”

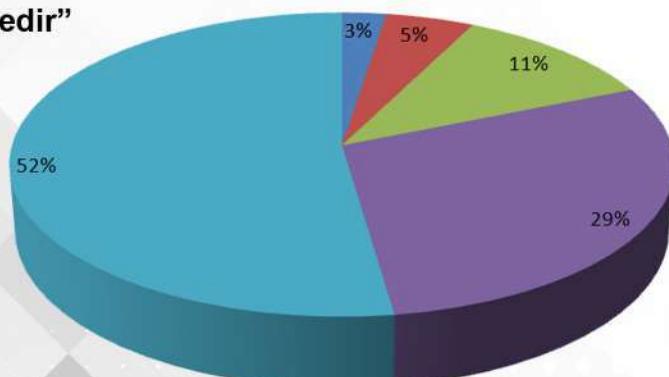

İHED’nin maddeleri ile ilgili soruların ardından katılımcılara haklar arasındaki sınıflandırma ve farklılıklar ile hak ve özgürlük kavramları arasındaki farkı ne ölçüde bildiklerini anlamaya yönelik sorular sorulmuştur. Devam eden bölümde ise gençlerin sivil toplum bilinci, gençlerin istihdam edilmesinde uygulanan ücret politikası, dezavantajlı gruplara yapılan ayrımcılıklar ve dezavantajlıların toplumsal hayatı katılımını ve uyumunu artıracak politikalar, resmi bilgi ve belgelerden haberdar olma durumu ve yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarından haberdar olma durumlarını ölçen sorular yöneltilmiştir.

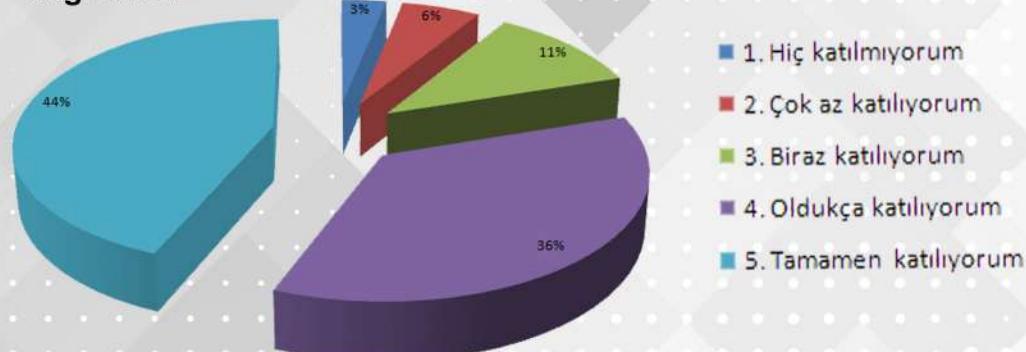
Sonraki 2 soruda ise gençlerin haklar arasındaki sınıflandırma ve farklılıklar ile hak ve özgürlük kavramları arasındaki farkı ne ölçüde bildikleri tespit edilmek istenmiştir. Bu kapsamda katılımcıların “gençler, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel haklarının neler olduğunu yeteri kadar bilmemektedir” ifadesine katılım düzeyleri sorulmuştur. Ankete katılanların sadece % 2,43’ü bu ifadeye hiç katılmadığını, %52,23’ü ise tamamen katıldığını belirtmiştir (Tablo 17). Bu sonuçlar birinci kuşak haklar olan medeni ve siyasal haklar ile ikinci kuşak haklar olan sosyal, ekonomik ve kültürel haklar arasındaki farkın gençler tarafından ayırt edilemediği şeklinde yorumlanabilir. Benzer şekilde katılımcıların haklar ve özgürlükler arasındaki farkı ayırt edip edemediğini ölçmek üzere sorulan “gençler haklar ve özgürlükler arasındaki ayırma yeteri kadar hâkim değilidir” ifadesine katılımcıların % 3,24’ü hiç katılmazken, % 43,72’si tamamen katılmaktadır(Tablo 18). Katılımcıların verdiği cevaplar hak ve özgürlük kavramları ile ne kastedildiğinin gençler tarafından ayırt edilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 17. “Gençler, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel haklarının neler olduğunu yeteri kadar bilmemektedir”

- 1. Hiç katılmıyorum
- 2. Çok az katılıyorum
- 3. Biraz katılıyorum
- 4. Oldukça katılıyorum
- 5. Tamamen katılıyorum

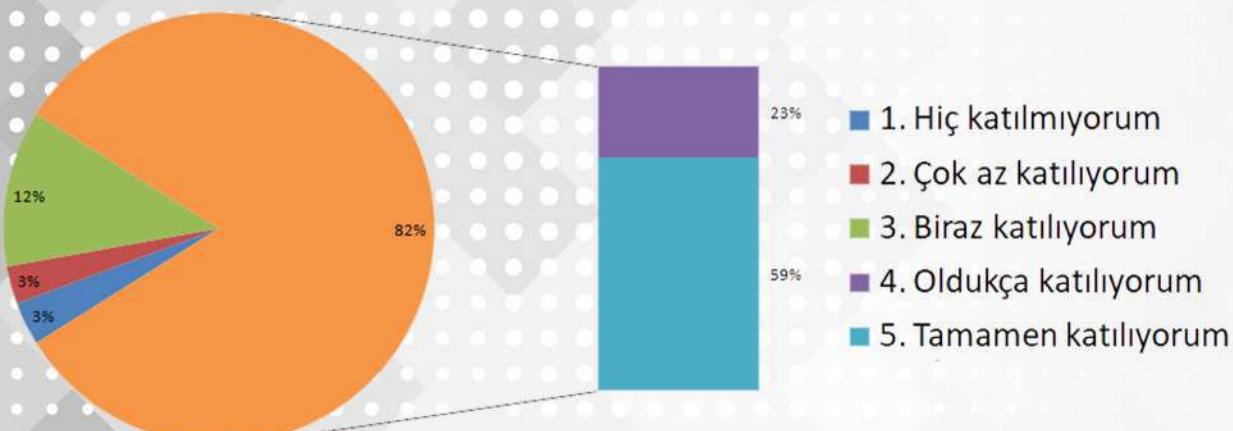

Tablo 18. “Gençler Haklar ve Özgürlükler arasındaki ayrımı yeteri kadar hakim değillerdir”

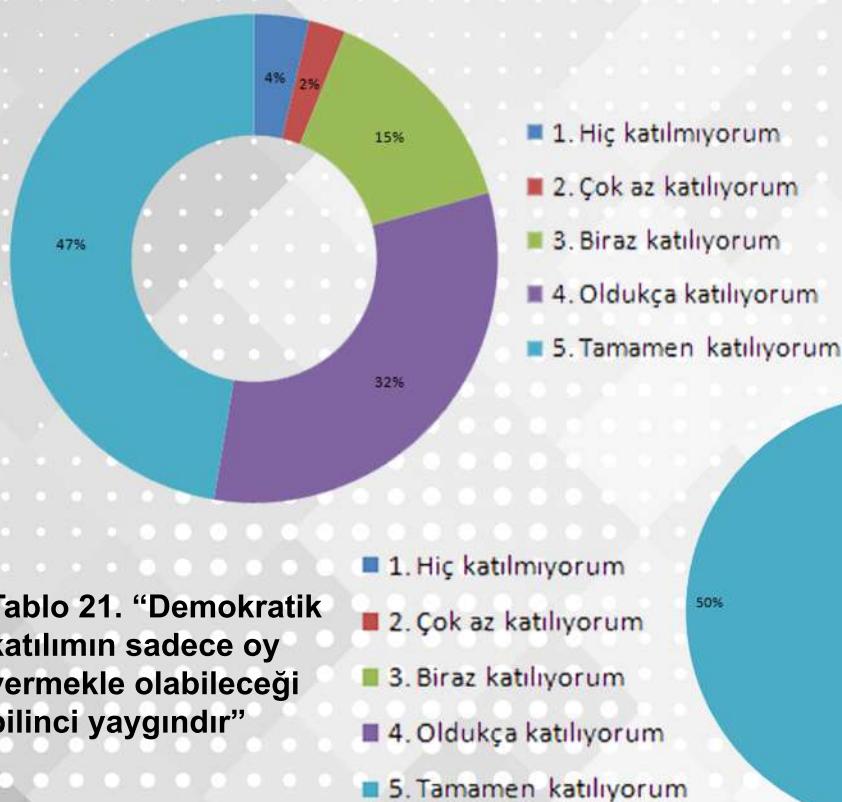

Anket kapsamında ayrıca gençlerin temel haklarla ilgili bilgi edinme yöntemlerini ölçmek amacıyla “gençlerin kulaktan dolma bilgilerle ve özellikle sosyal medya yönlendirmelerine maruz kalarak toplumsal tepkileri gelişmektedir” ifadesine katılım oranları sorulmuştur. Ankete katılanların % 59,11'i bu ifadeye tamamen katılırken, %3,24'ü hiç katılmamaktadır (Tablo 19). Bu sonuçlar gençlerin tarafsızlığı ve güvenilirliği olmayan kanallardan bilgi edindiklerini göstermektedir. Bu şekilde elde edilen bilgiler sonucunda ortaya çıkan toplumsal tepkilerin geçerliliği de ciddi tartışma konusudur.

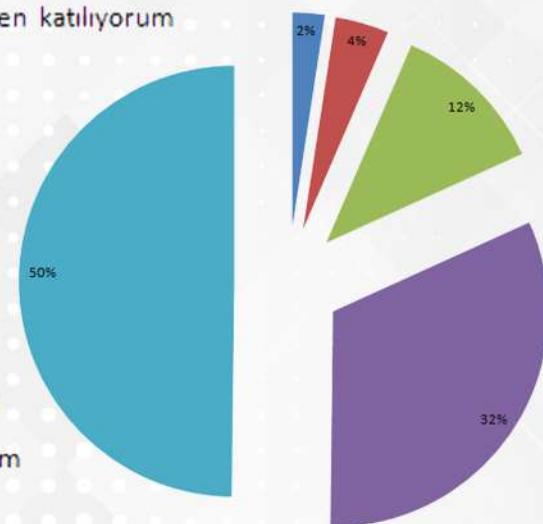
Tablo 19. “Gençlerin kulaktan dolma bilgilerle ve özellikle sosyal medya yönlendirmelerine maruz kalarak toplumsal tepkileri gelişmektedir”

Gençlerin sivil toplum bilincini ölçmek amacıyla katılımcılara “Gençlerde sivil toplum bilinci yeterli düzeyde değildir” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuş; % 47,37’si tamamen katıldığını, % 3,64’ü ise hiç katılmadığını belirtmiştir (Tablo 20). Katılımcıların büyük çoğunluğu gençler arasında sivil toplum bilincinin yeterli düzeyde olmadığı kanaatindedir. Bu sonuçlar gençlerin gözünden gençlere bir eleştiri olarak değerlendirilebilir. Benzer şekilde bir eleştiri demokratik katılım süreciyle ilgili soruya verilen cevaplarda ortaya çıkmaktadır. Gençlere “Demokratik katılımın sadece oy vermekle olabileceği bilinci yaygındır” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuş; % 49,80’i bu ifadeye tamamen katıldığını, % 2,43’ü ise hiç katılmadığını belirtmiştir (Tablo 21). Bu iki soruya verilen cevaplar bir arada değerlendirildiğinde, sivil toplum bilincinin oluşmamasının bir sonucu olarak demokratik katılımın da sadece oy vermekle sınırlı kaldığı sonucuna ulaşılabilir.

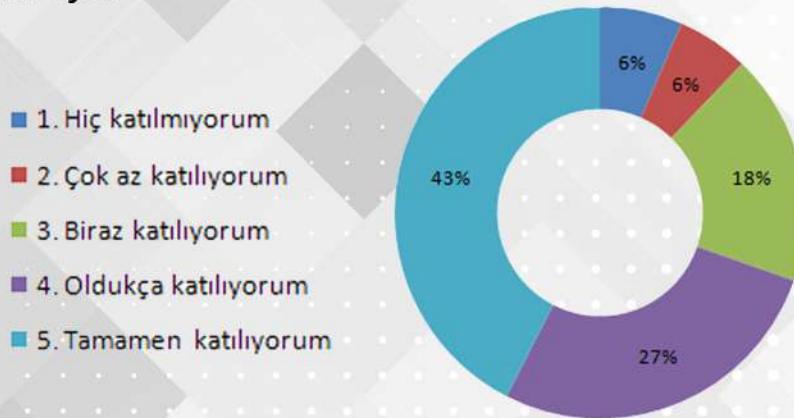
Tablo 20.
“Gençlerde sivil toplum bilinci yeterli düzeyde değildir”

Bir sonraki soruda ise gençlerin istihdam edilmesinde uygulanan ücret politikası ile ilgili katılımcıların görüşleri sorulmuştur. Bu kapsamında katılımcıların “Gençlere yönelik tecrübe temelli ücret politikaları özellikle özel sektörde uygulanıyor” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların bu ifadeye % 93,52 oranında

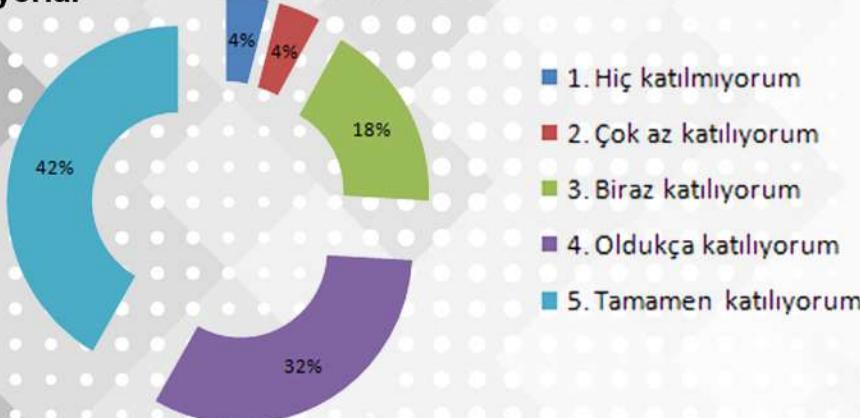
katıldıkları, sadece % 6,48 oranında katılmadıkları görülmüştür (Tablo 22). Bu sonuçlar özellikle ilk kez işgücü piyasasına girecek olan gençler için en büyük sorunlardan birisi olan tecrübe eksikliğinin ücret politikalarına da yansığı gerçeğinin katılımcılar tarafından da onaylandığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 22. “Gençlere yönelik tecrübe temelli ücret politikaları özellikle özel sektörde uygulanıyor”

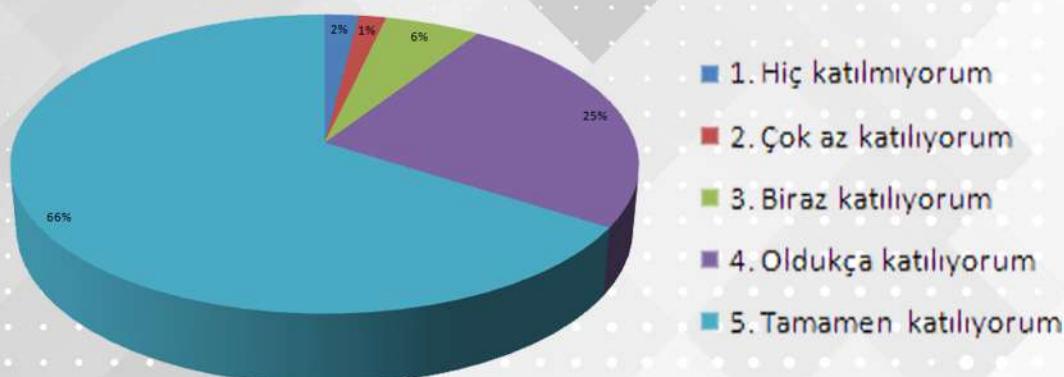
Devam eden soruda ise katılımcılara dezavantajlı gruplara yapılan ayrımcılıkla ilgili fikirleri sorulmuştur. Ayrımcılık cinsiyet, din, göçmenlik durumu, engellilik veya sosyal statü temelli olarak ortaya çıkmakta ve ayrımcılığa uğrayan kişinin toplumsal hayatın dışına itilmesine sebep olabilmektedir. Bu kapsamda katılımcılara “Gençler cinsiyet, din, göçmenlik durumu, engellilik veya sosyal statü gibi farklı sebeplerden dolayı akranları ve yetişkinler tarafından ayrımcılığa uğruyorlar” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların % 95,95'i farklı oranlarda da olsa bu ifadeye katılmışlardır (Tablo 23). Bu sonuçlar gençlerin çok büyük oranda ayrımcılığa muhatap oldukları ve/veya ayrımcılığa uğrayan gençlere şahit oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 23. “Gençler cinsiyet, din, göçmenlik durumu, engellilik veya sosyal statü gibi farklı sebeplerden dolayı akranları ve yetişkinler tarafından ayrımcılığa uğruyorlar”

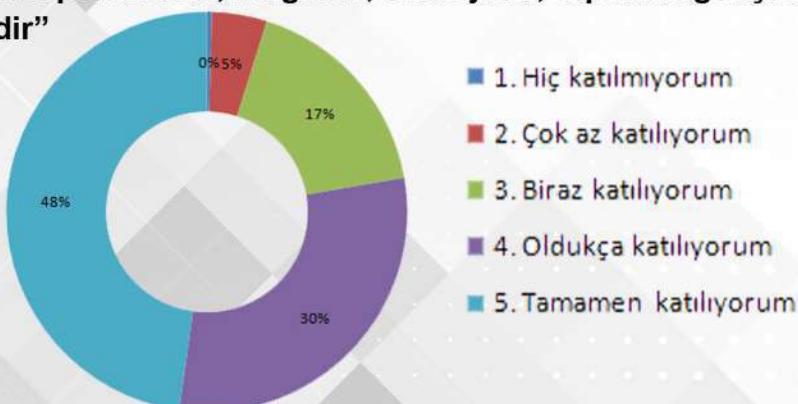
Sonraki soruda katılımcılara, dezavantajlı gençlerin toplumsal hayatı katılımını ve uyumunu artırmayı amaçlayan “Sosyal Dâhil Etme” programı ile ilgili görüşleri sorulmuştur (T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2013). Ankete katılanların % 97,98'i bu ifadeye farklı oranlarda katıldığını, % 2,02'si ise hiç katılmadığını belirtmiştir (Tablo 24). Bu soruya verilen cevaplar, farklı nedenlerle dezavantajlı durumda olan gençlerin topluma uyumunu amaçlayan programların katılımcılar tarafından desteklendiğini göstermektedir.

Tablo 24. “Dezavantajlı gençlerin topluma uyum sağlayabilmesi için sosyal dahil etme stratejilerinin etkin metotlarla belirlenmesi gerekmektedir”

Katılımcıların resmi bilgi ve belgelerden ne ölçüde haberdar olduklarını belirlemek amacıyla “Devlet politikaları, belgeleri, stratejileri, raporları gençler tarafından bilinmemektedir” ifadesine katılım düzeyleri sorulmuştur. Katılımcıların sadece % 0,4'ü bu ifadeye hiç katılmadığını belirtirken, % 47,77'si ise tamamen katılmaktadır (Tablo 25). Sonraki soruda resmi bilgi ve belgelerden haberdar olma durumu Ulusal Gençlik Politikası ile ilgili görüşleri üzerinden sorulmuştur. 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18 inci maddesi hükmü gereğince 2013 yılında hazırlanan Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi, gençlik ve spor alanında ortaya konulacak hedef ve politikalarda uyumu ve birlikteliği artırarak işbirliğini ve katılım mekanizmalarını geliştirmeyi amaçlayan ulusal bir kılavuz niteliğindedir (Resmi Gazete, 2013). Bu kapsamında katılımcılara “Gençlerin haklarını ve ödevlerini net bir şekilde ifade eden bir Ulusal Gençlik Politikamız bulunmaktadır” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Katılımcıların % 17,81'i bu ifadeye hiç katılmadığını ifade ederken, tamamen katılanların oranı ise % 21,05 oluştur (Tablo 26). Bu soruya verilen yanıtların farklı şıklara eşit oranlarda yansması, katılımcıların Ulusal Gençlik ve Spor Politikası belgesinden haberdar olmadıkları ve/veya bu belgede öngörülen politikaların gençlere etkin şekilde ulaşmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 25. “Devlet politikaları, belgeleri, stratejileri, raporları gençler tarafından bilinmemektedir”

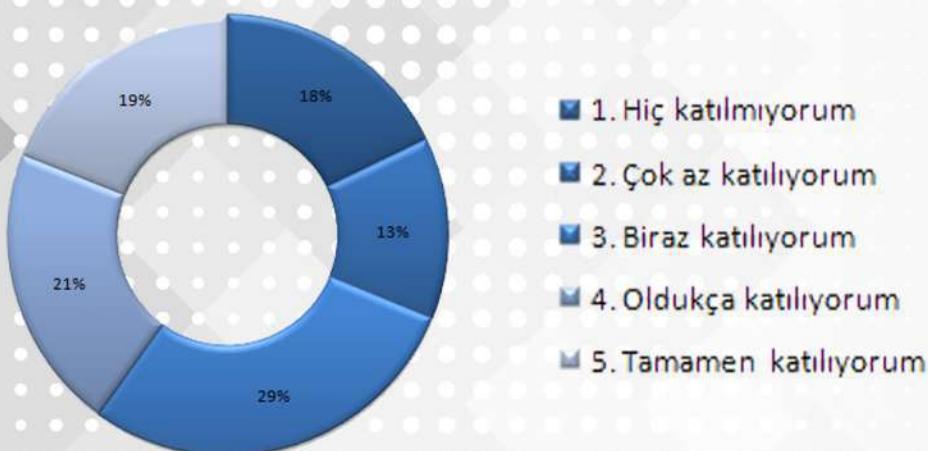
Tablo 26. “Gençlerin haklarını ve ödevlerini net bir şekilde ifade eden bir Ulusal Gençlik Politikamız bulunmaktadır”

- 1. Hiç katılmıyorum
- 2. Çok az katılıyorum
- 3. Biraz katılıyorum
- 4. Oldukça katılıyorum
- 5. Tamamen katılıyorum

Katılımcıların yerel düzeyde insan hakları mekanizmaları ile ilgili bilgilerini ölçmek amacıyla “Yerelde çalışan İnsan Hakları mekanizmalarına dair gençlerin yeterli bilgisi bulunmaktadır” ifadesine ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Ankete katılanların % 17,81'i bu ifadeye hiç katılmadığını, % 19,03'ü ise tamamen katıldığını belirtmiştir (Tablo 27). Bu soruya verilen yanıtlar, yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarının gençler tarafından yeterince bilinmediğini ve/veya yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarının etkin çalış(a)madığını göstermektedir.

Tablo 27. “Yerelde çalışan İnsan Hakları mekanizmalarına dair gençlerin yeterli bilgisi bulunmaktadır”

Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışma kapsamında ankete katılan gençlerin temel hak ve hürriyetlerle ilgili görüşleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Ankete katılan gençlerin büyük çoğunlukla İHEB'nin temelini teşkil eden ilk maddesinde yer alan "Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğalar" ifadesine olumlu baktıkları görülmektedir.
- Katılımcılar İHEB'nin 2. maddesinde sıralanan temel değerlere "Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayrim gözetmeksizin bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir" de büyük çoğunlukla olumlu yönde katılmaktadırlar.
- Katılımcıların İHEB'nin 10. Maddesinde yer alan "Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmemesini istemeye hakkı vardır" ifadesine büyük çoğunlukla olumlu yönde katılmaları, gençlerin bağımsız ve tarafsız yargılamaya verdikleri önemi göstermektedir.
- Katılımcıların İHEB'nin 18. maddesinde yer alan "Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır" ifadesine % 97,17 oranında katılmaları gençlerin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne çok yüksek oranda önem verdiklerini göstermektedir.
- Katılımcıların İHEB'nin 21. Maddesinin 1., 2. ve 3. fıkralarında yer alan ifadelere olumlu yönde yüksek katılım düzeyleri gençlerin ülke yönetimine katılma, seçme ve seçilme hakkı ile ilgili bilinç seviyesinin ve kamu hizmetlerinden eşit ölçüde yararlanma konusundaki hassasiyetlerinin yüksek seviyede olduğunu göstermektedir.

- Katılımcıların İHEB'nin 23. Maddesinde yer alan çalışma, işini serbestçe seçme, adaletli ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma gibi haklar ile ilgili görüşleri gençlerin çalışma hayatıyla ilgili haklara duyarlığını göstermektedir.
- Katılımcıların İHEB'nin 26. maddesinde düzenlenen eğitim hakkı konusunda en üst noktada hassasiyet gösterdikleri görülmektedir.
- Katılımcıların verdiği cevaplar "hak" ve "özgürlük" kavramları ile ne kastedildiğinin gençler tarafından ayırt edilemediği şeklinde yorumlanabilir.
- Katılımcıların verdiği cevaplar gençlerin tarafsızlığı ve güvenilirliği olmayan kanallardan bilgi edindiklerini göstermektedir. Bu şekilde elde edilen bilgiler sonucunda ortaya çıkan toplumsal tepkilerin geçerliliği de bu kapsamında ciddi tartışma konusudur.
- Gençler arasında sivil toplum bilincinin oluşmamasının bir sonucu olarak demokratik katılımın da sadece oy vermekle sınırlı kaldığı sonucuna ulaşılabilir.
- İlk kez işgücü piyasasına girecek olan gençler için en büyük sorumlardan birisi olan tecrübe eksikliğinin ücret politikalarına da yansısığı gerçeğinin katılımcılar tarafından da onaylandığı görülmektedir.
- Katılımcıların dezavantajlı gruplara yapılan ayrımcılıkla ilgili fikirleri değerlendirildiğinde, gençlerin çok büyük oranda ayrımcılığa muhatap oldukları ve/veya ayrımcılığa uğrayan gençlere şahit oldukları görülmektedir.
- Farklı nedenlerle dezavantajlı durumda olan gençlerin topluma uyumunu amaçlayan programların katılımcılar tarafından desteklendiğini görülmektedir.

- Katılımcıların genel olarak resmi bilgi ve belgelerden haberdar olma durumları ve özelde Ulusal Gençlik Politikası ile ilgili görüşleri değerlendirildiğinde, gençlerin Ulusal Gençlik ve Spor Politikası belgesinden haberdar olmadıkları ve/veya bu belgede öngörülen politikaların gençlere etkin şekilde ulaşmadığı söylenebilir.
- Son olarak, yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarının gençler tarafından yeterince bilinmediği ve/veya yerel düzeyde insan hakları mekanizmalarının etkin çalış(a)madığı söylenebilir.

I. BÖLÜM

1. Cinsiyetiniz : () Kadın () Erkek

2. Yaşı Aralığınız : () 25 ve altı () 25 - 30

3. Okuduğunuz Bölüm:

4. Öğretim Şekli : () I. Öğretim () II. Öğretim

5. Sınıfınız : () Hazırlık () 1 () 2 () 3 () 4 () 5 () 6

6. Yaşadığınız il :

7. Annenizin Mesleği: () Ev hanımı () Sanayici () Öğretmen () Serbest Meslek () Esnaf, işçi () Emekli () Memur () Diğer:.....	8. Annenizin Eğitim Durumu: () Okur-yazar değil () Lise mezunu () Okur-yazar () Üniversite () İlkokulmezunu () Diğer:..... () Ortaokul mezunu
---	--

9. Babanızın Mesleği: () Öğretmen () Serbest Meslek () Esnaf, işçi () Emekli () Memur () Diğer:..... () Sanayici	10. Babanızın Eğitim Durumu: () Okur-yazar değil () Lise mezunu () Okur-yazar () Üniversite () İlkokul mezunu () Diğer:..... () Ortaokul mezunu
---	--

11. Öğrenim giderlerinizi nasıl karşılıyorsunuz?

() Ailem karşılıyor () Çalışıyorum
() Kredi –burs alıyorum () Diğer:.....

12. Ailenizin Aylık Gelir Düzeyi:

- () 2.000,00 TL ve daha az
() 2.000,00 – 2.999,00
() 3.000,00 – 3.999,00
() 4.000,00 – 4.999,00
() 5.000,00 TL ve daha çok

II. BÖLÜM

<p>“Daha gençsin...”, “Senin yaşındayken ben...”, “Bak yaşıtlarına...” diye başlayan cümleleri hepimiz çok duyduk. Büyüklər tarafından yaşımızın küçüklüğüne bakarak yapabileceklerimiz ve yapamayacaklarımız belirlenmiş oluyor çoğu zaman. Toplumun bu normlarını sorgulamadan kabul ettiğimizde aslında biz de kendi haklarımızın ihlal edilmesine izin vermiş oluyoruz. Çoğu kez büyükler için sarf edilen insan hakları sözlerinin aslında bizler için de geçerli olduğunu unutuyoruz. Çocuk Hakları, Kadın Hakları ve İnsan Hakları için özel günlerin olması en azından bir günlük de olsa farkındalık yaratmayı sağlıyor. Biz gençlerin de insan haklarının korunması gerektiğinin yaşımızın arkasına saklanmadan farkına varmamız gerekiyor. Yetişkinlerin yaklaşımını değiştirmenin ilk adımı öncelikle kendi haklarımızın farkına varmamızdan geçiyor. Çünkü şuan gençliği yaşayan biziz ve kendi sorunlarımıza en etkili çözümleri kendimiz üretebiliriz.</p> <p>Bir Genç olarak haklarımı biliyor muyum?</p>	Tamamen katılıyorum	Oldukça katılıyorum	Biraz katılıyorum	Cok az katılıyorum	Hiç katılılmıyorum
1. Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar	5	4	3	2	1
2. Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayrım gözetmeksiz bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir	5	4	3	2	1
3. Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır	5	4	3	2	1
4. Gençler cinsiyet, din, göçmenlik durumu, engellilik veya sosyal statü gibi farklı sebeplerden dolayı akranları ve yetişkinler tarafından ayrımcılığa uğruyorlar	5	4	3	2	1
5. Herkesin, herhangi bir ayrım gözetmeksiz, eşit iş için eşit ücretle hakkı vardır	5	4	3	2	1
6. Gençlere yönelik tecrübe temelli ücret politikaları özellikle özel sektörde uygulanıyor.	5	4	3	2	1
7. Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir	5	4	3	2	1
8. Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır	5	4	3	2	1
9. Hükümet devletin bir organı ve halkın iradesi devletin temelidir. Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir.	5	4	3	2	1
10. Yasal seçme yaşı 18 ve seçilme yaşı da 25 olmasına rağmen, gençlerin parlamentoda temsili oldukça düşük	5	4	3	2	1
11. Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve meslekSEL eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır.	5	4	3	2	1

12. Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmemesini istemeye hakkı vardır.	5	4	3	2	1
13. Kendisine bir suç yüklenen herkes, savunması için gerekli olan tüm güvencelerin tanındığı açık bir yargılama sonunda, yasaya göre suçlu olduğu saptanmadıkça, suçsuz sayılır. Hiç kimse işlendiği sırada ulusal yada uluslararası hukuka göre bir suç oluşturmayan herhangi bir eylem veya ihmaleden dolayı suçlu sayılamaz. Kimseye suçun işlendiği sırada uygulanabilecek olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.	5	4	3	2	1
14. Dezavantajlı gençlerin topluma uyum sağlayabilmesi için sosyal dahil etme stratejilerinin etkin metotlarla belirlenmesi gerekmekte.	5	4	3	2	1
15. Gençlerin haklarını ve ödevlerini net bir şekilde ifade eden bir Ulusal Gençlik Politikamız bulunmaktadır.	5	4	3	2	1
16. Yerelde çalışan İnsan Hakları mekanizmalarına dair gençlerin yeterli bilgisi bulunmaktadır.	5	4	3	2	1
17. Gençler, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel haklarının neler olduğunu yeteri kadar bilmemektedir. Haklar ayrimı noktasında daha fazla bilgiye ihtiyaçları vardır.	5	4	3	2	1
18. Gençler, Haklar ve Özgürlükler arasındaki ayrima yeteri kadar hakim degillerdir.	5	4	3	2	1
19. Gençlerin kulaktan dolma bilgilerle ve özellikle sosyal medya yönlendirmelerine maruz kalarak toplumsal tepkileri gelişmektedir.	5	4	3	2	1
20. Gençlerde sivil toplum bilinci yeterli düzeyde değildir.	5	4	3	2	1
21. Demokratik katılımın sadece oy vermekle olabileceği bilinci yaygındır.	5	4	3	2	1
22. Gençlerde önyargı ve kalıpyargı ancak doğru bilgiye ulaştığında ortadan kalmaktadır. Ayrimcilikla mücadele konusunda yetersiz kalınmaktadır.	5	4	3	2	1
23. Gençlerin bilgiye erişim konusunda basitleştirilmiş ve hazır bilginin benimsenmesi sorunları bulunmaktadır.	5	4	3	2	1
24. Devlet politikaları, belgeleri, stratejileri, raporları gençler tarafından bilinmemektedir.	5	4	3	2	1
25. Gençlerin yerelde yaşadıkları sorunlar konusunda birlik ve beraberlik içerisinde çözüm arayışları bulunmamaktadır. Kutuplaşma hakimdir.	5	4	3	2	1
26. Gençleri hakları konusunda birleştirici ve çözüme ulaştırıcı yerel ve merkezi mekanizmalar bulunmamaktadır.	5	4	3	2	1
27. Gençler, siyasi ya da sivil örgütlenmeler içerisinde girerken bireysel fikirlerini bilgiye dayandırarak değil çevreden etkilenederek tercih yapmaktadır.	5	4	3	2	1
28. Türkiye'de Gençlik Hizmetleri ve Spor Bakanlığı Gençlerin ihtiyaçlarına göre yeterli politikalar üretmemektedir.	5	4	3	2	1
29. Yerel yönetimlerin gençlik yapılanmaları sadece sosyal etkinlik konusunda gençlere hizmet sunmakta, yerelde gençlik sorunlarına çözüm üretmemektedir.	5	4	3	2	1

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

YOUTH and RIGHTS

AWARENESS RESEARCH

"Civil Society Supporter Association "

2020

This study titled “Youth and Rights” was carried out by our organization with the in-kind support of the Civil Society Development Center’s (CSDC) NGO - Academy Cooperation Program with the aim of measuring the awareness of young people on Fundamental Rights and Freedoms.

Our organization within the scope of NGO - Academy Cooperation Program, which is conducted with the aim of strengthening the relationship between Non-governmental Organizations and academy, aims to create a constant accessible source document about youth and rights, to compile information compile information that will shed light on the activities to be implemented in this field and to create a current situation analysis with the study carried out in cooperation with Erzurum Technical University and Atatürk University in Erzurum.

A.Kadir ERGUN, the project coordinator of our organization, took part in all stages of the study, and research studies were carried out with the support of Career Planning and Graduate Tracking Application and Research Center from Ataturk University, and Health, Culture and Sports Department from Erzurum Technical University.

Asuman Tongarlak, General Manager of the International Youth Solidarity Association, took part in the preparation of the surveys for young people studying at both universities, Ataturk University Career Planning and Graduate Monitoring Application and Research Center Manager and our project partner Prof. Dr. Süleyman Toy, Erzurum Technical University Head of Health, Sports and Culture Department Levent Çakmur took part in the application. Atatürk University Asst. Prof. Dr. Tuna Batuhan took part in the analysis of the applied study, and the project team of our organization played a role in the reporting studies.

We would like to thank those who contributed to this study, which will serve as an example for NGO-Academy cooperation studies, and its outputs to shed light on activities to be organized in the field of youth and rights at the regional level.

Youth and Rights

Measuring the Awareness of Young People on Fundamental Rights and Freedoms

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the World...

International Declaration of Human Rights

One of the most important developments that emerged in the 20th century is that the issue of human rights has been brought to the international arena. Especially after the Second World War, maintaining peace in the international arena and ensuring that state administrations respect human rights have become fundamental priorities. These priorities also played an important role in the establishment of the United Nations (UN) on October 24, 1945. The UN Universal Declaration of Human Rights (UDHR), one of the first initiatives of the UN, is a universal document covering economic, social and cultural rights as well as civil and political rights.

The Millennium Development Goals (MDGs), which were organized by the United Nations (UN) in 2000 and adopted as a result of the Millennium Summit, which included 147 heads of state and government, and attended by representatives of 189 countries, caused and accelerated activity for human rights and democracy-oriented work.

Although the Millennium Declaration includes all rights (first, second and third generation rights) without discrimination under "Core Values and Headings", although there are criticisms that MDGs focus on second and third generation rights and do not include personal rights and political rights, in the 2030 Agenda for Sustainable Development document, which was accepted at the United Nations (UN) Sustainable Development Summit in September 2015, the issue was discussed in more detail.

The implementation process of 17 SDGs started on January 1, 2016. The SDGs, which are accepted as the continuation of the Millennium Development Goals (MDGs), include goals that will be universally attained for everyone with the slogan "no one left behind".

The SDGs, which include 169 goals under 17 goals and are broader than the MDGs, go beyond the MDGs by addressing the universal need for development under equal conditions for all people. SDGs, based on the progress momentum of the MDGs, include goals for development on the basis of social, economic and ecological justice, ensuring peace and justice, and protecting and strengthening human rights.

While the MDGs are only aimed at taking action in developing countries, the SDGs are universally adopted by all countries. Although the SDGs are not legally binding, governments are expected to show ownership and implement them nationally to achieve the SDGs.

Action plans put into practice at the international level aim to raise awareness about rights and to eliminate problems in practice. Studies on the subject was begun to be addressed on the basis of legislationin the years 2000-2016 during Turkey's European Union accession process. In this period, the mobility of Non-governmental Organizations, which are among the most important stakeholders of the subject, was also gained momentum.

In addition to the reports prepared with general perspectives in the subject area, micro-scale focus studies continue to be implemented.

Within the scope of this study, it is aimed to create a data source that is open to access by both academia and NGOs especially for the studies to be applied on young people and rights in the eastern regions where rights-based studies are applied less than other regions and where civil society activities are still at a low rate. With this study, it is aimed to determine the current situation that will support the creation of a road map for the plans and programs planned to be implemented at the regional level, and to emphasize the issue with a scientific point of view in cooperation with academia and NGOs.

In this study, an online questionnaire was applied to young participants between the ages of 18-30, who are students of Atatürk University and Erzurum Technical University in the province of Erzurum, and their awareness of fundamental rights and freedoms, especially those in the UDHR, was tried to be measured.

In the first part, 7 different demographic questions directed to the participants are summarized and interpreted in 7 separate tables. In the following section, the responses to 20 Likert-type questions asked to determine the participants' views on fundamental rights and freedoms were summarized in tables and the distribution of the participants' answers was evaluated by calculating the percentage.

In the conclusion and evaluation part, the opinions of young people about fundamental rights and freedoms were evaluated. We hope that the work implemented with the support of STGM and EU funds within the framework of the NGO-Academy cooperation program and its results will shed light on the works to be implemented in the region.

Universal Declaration of Human Rights

Preamble

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world, Whereas disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people, Whereas it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law, Whereas it is essential to promote the development of friendly relations between nations, Whereas the peoples of the United Nations have in the Charter reaffirmed their faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom, Whereas Member States have pledged themselves to achieve, in cooperation with the United Nations, the promotion of universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms, Whereas a common understanding of these rights and freedoms is of the greatest importance for the full realization of this pledge,

Now, therefore,

The General Assembly,

Proclaims this Universal Declaration of Human Rights as a common standard of achievement for all peoples and all nations, to the end that every individual and every organ of society, keeping this Declaration constantly in mind, shall strive by teaching and education to promote respect for these rights and freedoms and by progressive measures, national and international, to secure their universal and effective recognition and observance, both among the peoples of Member States themselves and among the peoples of territories under their jurisdiction.

Article I

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

Article 2

Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status. Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.

Article 3

Everyone has the right to life, liberty and the security of person.

Article 4

No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.

Article 5

No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 6

Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.

Article 7

All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law. All are entitled to equal protection against any discrimination in violation of this Declaration and against any incitement to such discrimination.

Article 8

Everyone has the right to an effective remedy by the competent national tribunals for acts violating the fundamental rights granted him by the constitution or by law.

Article 9

No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile.

Article 10

Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him.

Article 11

1. Everyone charged with a penal offence has the right to be presumed innocent until proved guilty according to law in a public trial at which he has had all the guarantees necessary for his defence.

Article 12

No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 13

1. Everyone has the right to freedom of movement and residence within the borders of each State.
 2. Everyone has the right to leave any country, including his own, and to return to his country.

Article 14

1. Everyone has the right to seek and to enjoy in other countries asylum from persecution.
 2. This right may not be invoked in the case of prosecutions genuinely arising from non-political crimes or from acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 15

1. Everyone has the right to a nationality.
 2. No one shall be arbitrarily deprived of his nationality nor denied the right to change his nationality.

Article 16

1. Men and women of full age, without any limitation due to race, nationality or religion, have the right to marry and to found a family. They are entitled to equal rights as to marriage, during marriage and at its dissolution.
 2. Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the intending spouses.
 3. The family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State.

Article 17

- Everyone has the right to own property alone as well as in association with others.
 - No one shall be arbitrarily deprived of his property.

Article 18

Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief, and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance.

Article 19

Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

Article 20

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.
2. No one may be compelled to belong to an association.

Article 21

1. Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives.
2. Everyone has the right to equal access to public service in his country.
3. The will of the people shall be the basis of the authority of government; this will shall be expressed in periodic and genuine elections which shall be by universal and equal suffrage and shall be held by secret vote or by equivalent free voting procedures.

Article 22

Everyone, as a member of society, has the right to social security and is entitled to realization, through national effort and international co-operation and in accordance with the organization and resources of each State, of the economic, social and cultural rights indispensable for his dignity and the free development of his personality.

Article 23

1. Everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment.
2. Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work.
3. Everyone who works has the right to just and favourable remuneration ensuring for himself and his family an existence worthy of human dignity, and supplemented, if necessary, by other means of social protection.
4. Everyone has the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

Article 24

Everyone has the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay.

Article 25

1. Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well-being of himself and of his family, including food, clothing, housing and medical care and necessary social services, and the right to security in the event of unemployment, sickness, disability, widowhood, old age or other lack of livelihood in circumstances beyond his control.
2. Motherhood and childhood are entitled to special care and assistance. All children,

Article 26

1. Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit.
2. Education shall be directed to the full development of the human personality and to the strengthening of respect for human rights and fundamental freedoms. It shall promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial or religious groups, and shall further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.
3. Parents have a prior right to choose the kind of education that shall be given to their children.

Article 27

1. Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.
2. Everyone has the right to the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

Article 28

Everyone is entitled to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in this Declaration can be fully realized.

Article 29

1. Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his personality is possible.
2. In the exercise of his rights and freedoms, everyone shall be subject only to such limitations as are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.
3. These rights and freedoms may in no case be exercised contrary to the purposes and principles of the United Nations.

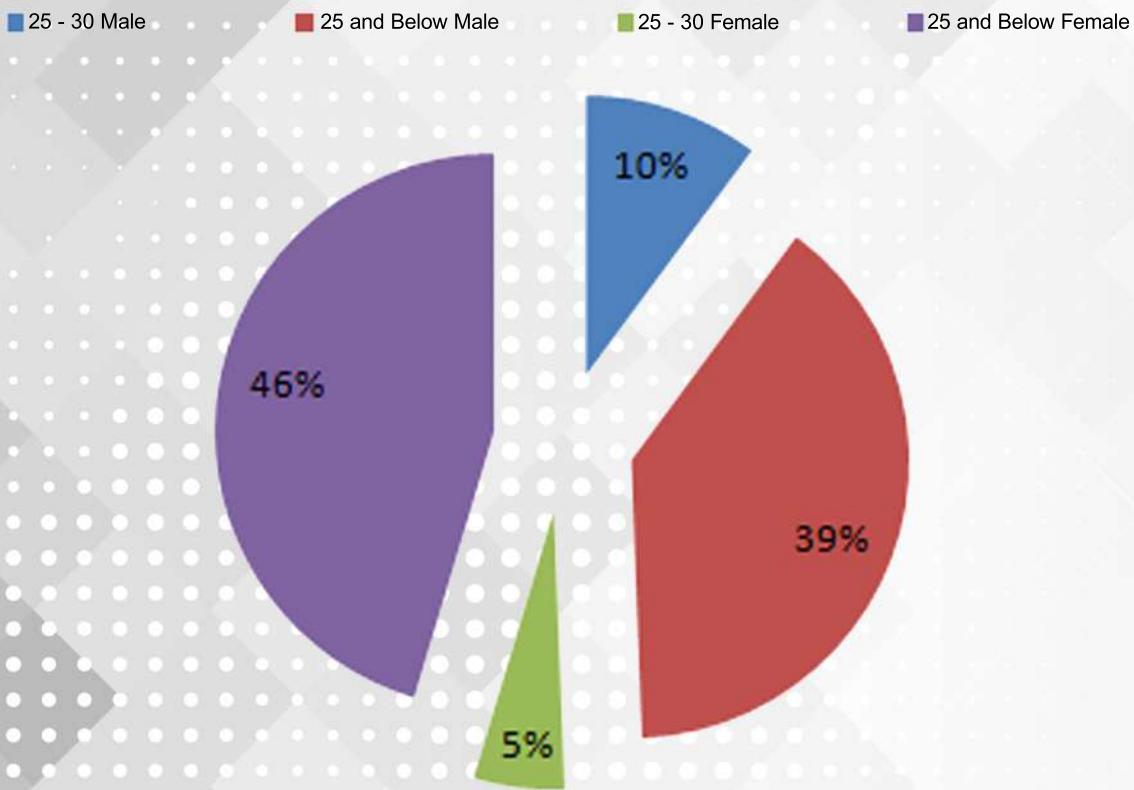
Article 30

Nothing in this Declaration may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein.

Demographic Structure of Participants

49.39% of those participating in the survey conducted with 247 people in total are men (122 people), and 50.61% are women (125 people) (Table 1). This situation shows that there is a gender balance in the participation to the survey. When the age ranges of the participants are examined, it is seen that the majority of the participants with a rate of 84.61% are under 25 years old; the rate of those between the ages of 25-30 is 15.39% (Table 1). Participants consist of students from many different departments of Atatürk University. This situation is important in terms of reflecting the views and opinions of the students from different departments of the questionnaire.

Table 1. Distribution of Participants by Gender and Age Range

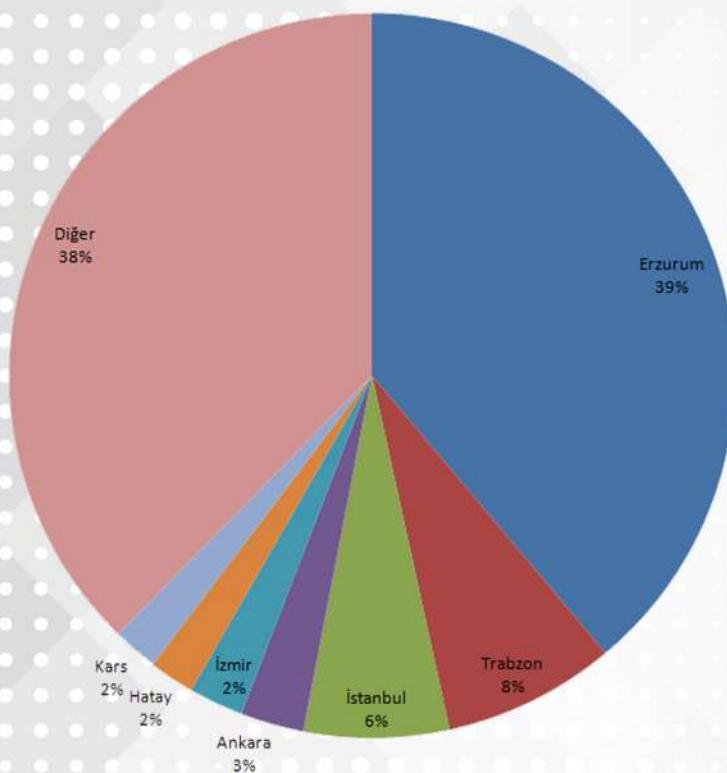
When the participants are evaluated according to their education styles, it consists of 73.68% daytime education students and 26.32% evening education students (Table 2). When the distribution of the participants according to the classes they attend is examined, it is seen that the highest attendance among the daytime education students is the 3rd grade students with a rate of 19.03%, and the 4th grade students with the highest participation rate of 9.31% among the evening education students. Graduate / Doctorate students are 10% of the participants in the survey.

Table 2. Education Style and Classes of Participants

The majority of the participants are 38.87% of students living in Erzurum (Table 3). Following Erzurum, Trabzon with a rate of 7.69%, Istanbul with a rate of 6.47%, Ankara with a rate of 3.23% and Izmir with a rate of 2.42% are ranked.

Table 3. Cities The Participants Live

Within the scope of the questionnaire, the participants were asked about their parents' education and professions. While 86.64% of the mothers of the participants are housewives, 3.24% are tradesmen-workers and 2.83% are retired. The professions and educational status of the mothers of the participants are shown in Table 4 in detail. 26.72% of fathers of the participants are retired, 21.46% tradesman-worker, 17% civil servant, 14.98% self-employed and 6% farmer and 14.4% other profession. The professions and education status of the fathers of the participants are shown in Table 5 in detail.

Table 4. Educational Status and Profession of Mothers of Participants

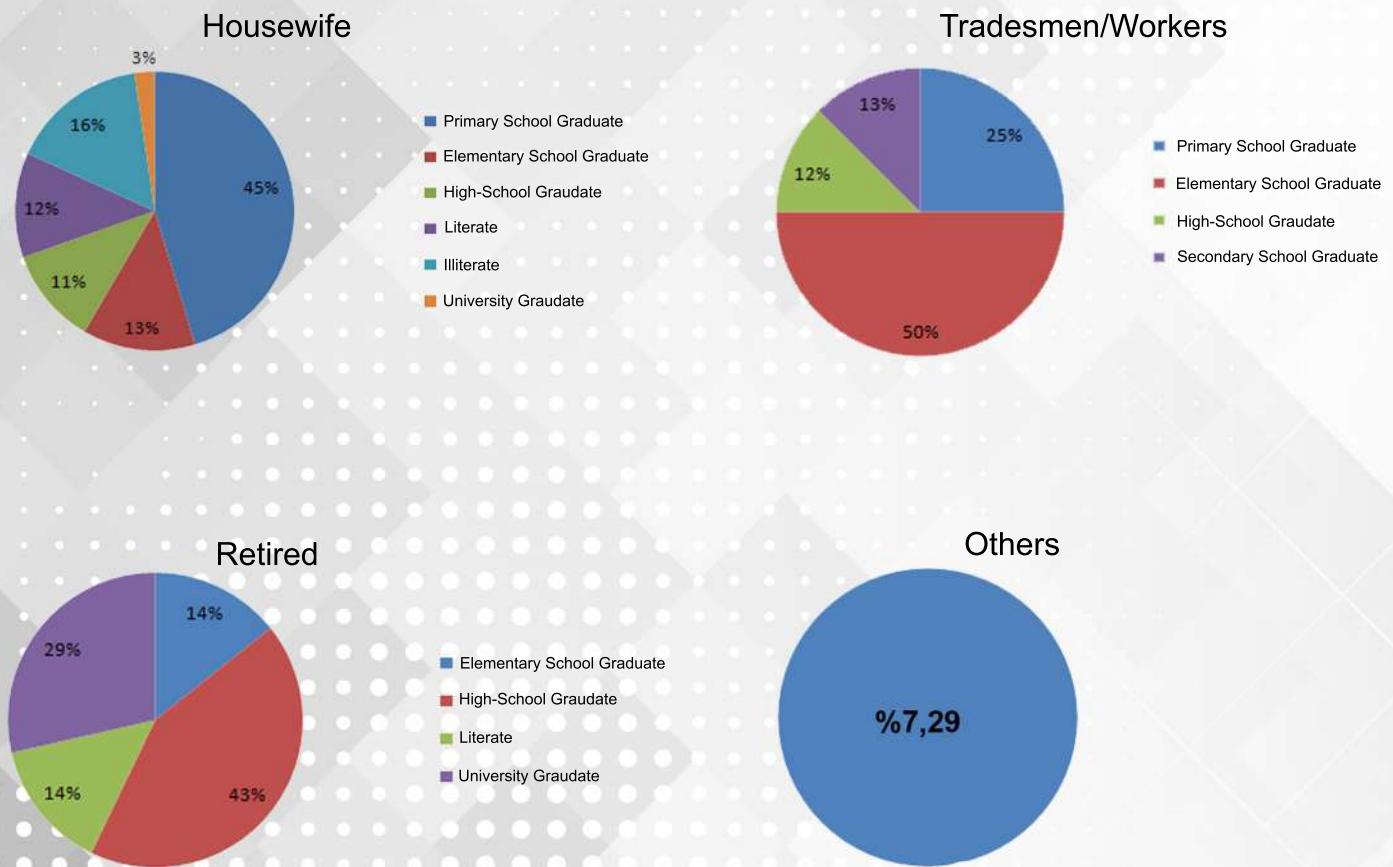

Table 5. Educational Status and Profession of Fathers of Participants

It was also asked how the participants met their education expenses and their families' income level. According to this, while 44.13% of the participants cover their education expenses by getting loans or scholarships, 38.87% receive support from their families (Table 6). 12.15% of the participants stated that they covered their education expenses by working. While the monthly income of 24.80% of the participants' families is 2.000 TL and below, 27.64% have a monthly income in the range of 2.000-3.000 TL, 15.85% have a monthly income in the range of 3.000-4000 TL, 12.60% have a monthly income in the range of 4.000-5.000 TL and the monthly income of 19.11% is 5.000 TL and above (Table 7).

Table 6. Meeting Status of Education Expenses

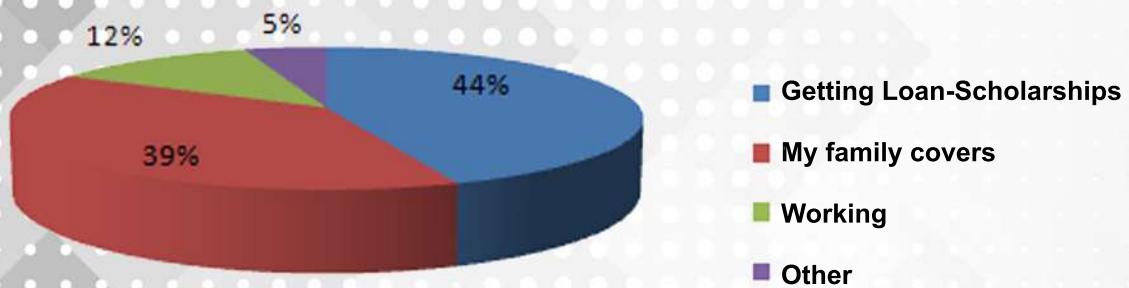
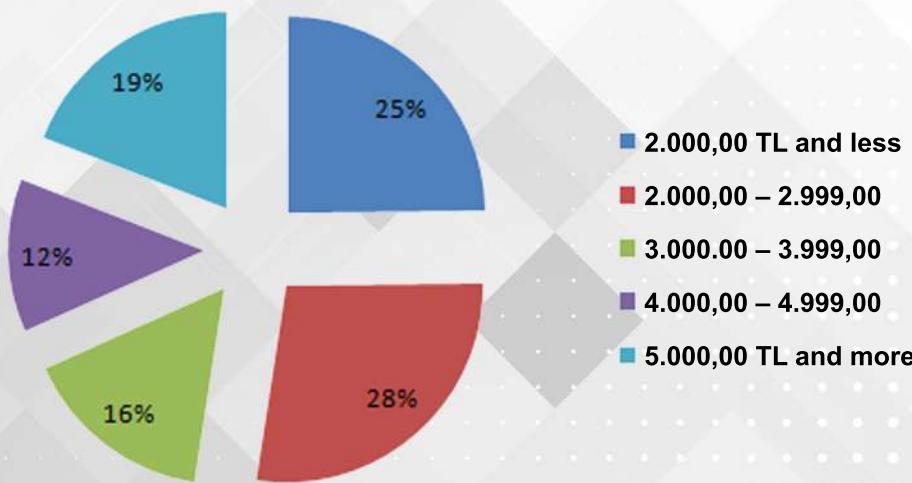

Table 7. Family Income Level of Participants

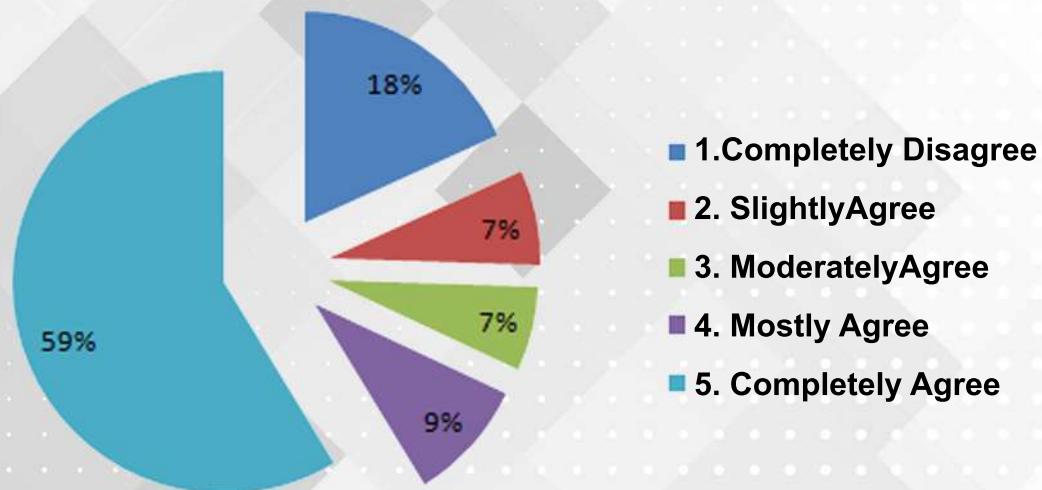
Participants' Views on Fundamental Rights and Freedoms

Following the demographic questions listed above, 20 Likert-type questions were asked to determine the opinions of the participants on fundamental rights and freedoms, and the distribution of participants' answers was evaluated by calculating the percentage. Some of the questions in this section are for measuring the participation rates in the statements in articles 1, 2, 10, 18, 21, 23 and 26th of the Universal Declaration of Human Rights (UDHR).

Following the questions about the articles of UDHR, the participants were asked questions to understand to what extent they knew the classification and differences between rights and the difference between the concepts of right and freedom. In the following section, questions were asked that measure the awareness of young people in civil society, the wage policy applied in the employment of young people, discrimination against disadvantaged groups and policies that will increase the participation and integration of disadvantaged people in social life, their awareness of official information and documents, and their awareness of human rights mechanisms at local level.

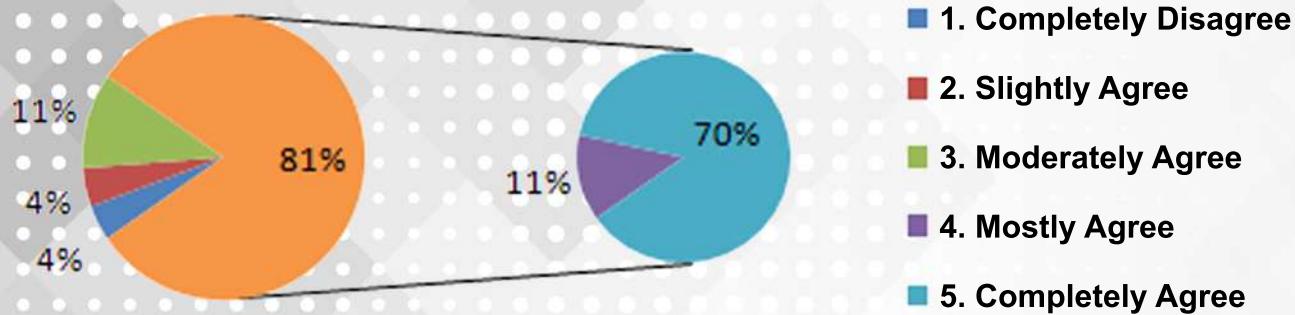
The first of the Likert-type questions is to what extent the participants agree with the statement "All human beings are born free and equal in dignity and rights". While 18.22% of the participants did not agree with this statement, which is the 1st article of the Universal Declaration of Human Rights (UDHR), the remaining 81.78% stated that they agree with this statement at different rates (Table 8). The rate of those who answer this statement as "I completely agree" is 58.70%. These results show that the majority of the young people participating in the survey have a positive view of this article, which is the first article of the UDHR and forms the basis of the declaration.

Table 8. "All human beings are born free and equal in dignity and rights"

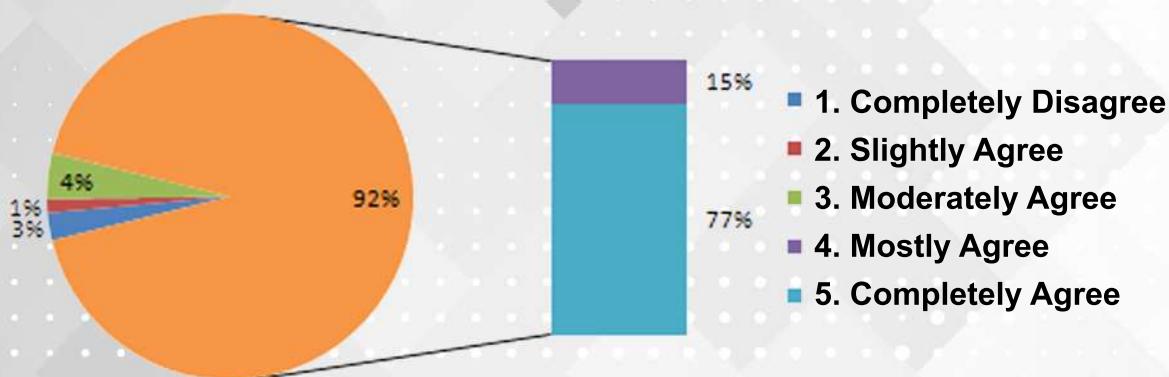
In the second of the Likert-type questions, the participants were asked to what extent they agreed with the basic values listed in article 2 of the UDHR. Only 4.05% of the participants stated that they completely disagree with the statement of "Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status." Participants stated that they completely agree with this statement at a rate of 70.04% (Table 9).

Table 9. "Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status."

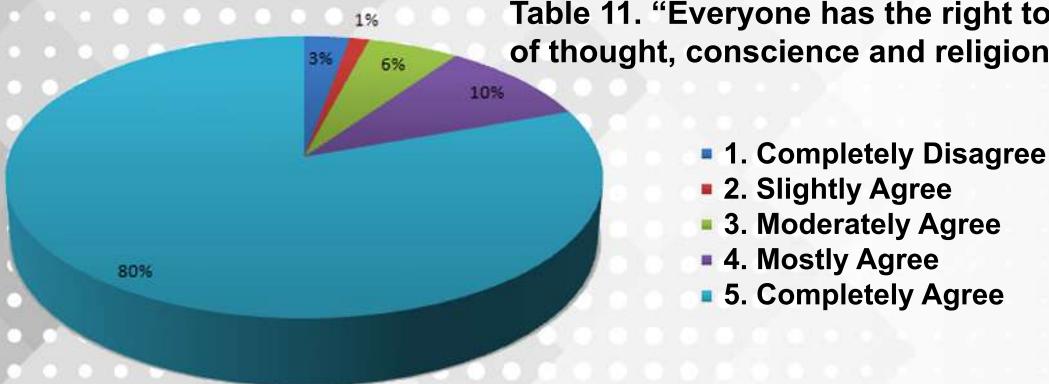
In the next question, the participants were asked to what extent they agree with the statement in Article 10 of the UDHR that "Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him". 77.33% of the participants completely agree with this statement, while 2.43% disagree completely (Table 10). These results show the importance that participants attach to independent and impartial judgment.

Table 10. "Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him."

In another Likert-type questions, the participants were asked to what extent they agree with the statement "Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion" in Article 18 of the UDHR. While 97.17% of the participants agreed with this statement, only 2.83% said "I completely disagree" (Table 11). The answer given to this question shows that young people attach great importance to freedom of thought, conscience and religion.

Table 11. "Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion"

In the following 3 questions, the participants were asked to what extent they agreed with the statements in the 1st, 2nd and 3rd paragraphs of Article 21 of UDHR. 59.11% of the participants stated that they completely agree with the statement that " Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives." in the 1st paragraph of Article 21 of the Declaration, while 4.86 % completely disagree (Table 12.).

While 76.52% of the participants stated that they completely agree with the statement "Everyone has the right of equal access to public service in his country" in the second paragraph of Article 21 of the Declaration, 3.24% stated that they completely disagree (Table 13). On the other hand, 68.42% of the participants stated that they completely agree with the statement "The will of the people shall be the basis of the authority of government" in the third paragraph of Article 21 of the Declaration, while 3.64% stated that they completely disagree (Table 14). These results can be interpreted as the awareness level of young people about the right to take part in the country's government, to elect and be elected. It can be said that the sensitivity of the participants to access to public services equally is at a higher level.

Table 12. "Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives"

- 1. Completely Disagree
- 2. Slightly Agree
- 3. Moderately Agree
- 4. Mostly Agree
- 5. Completely Agree

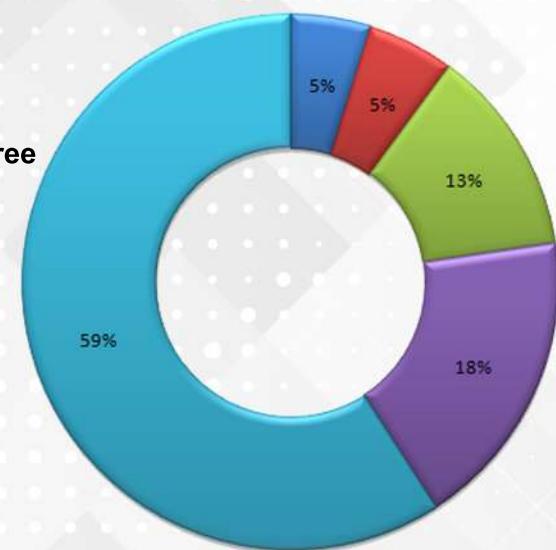
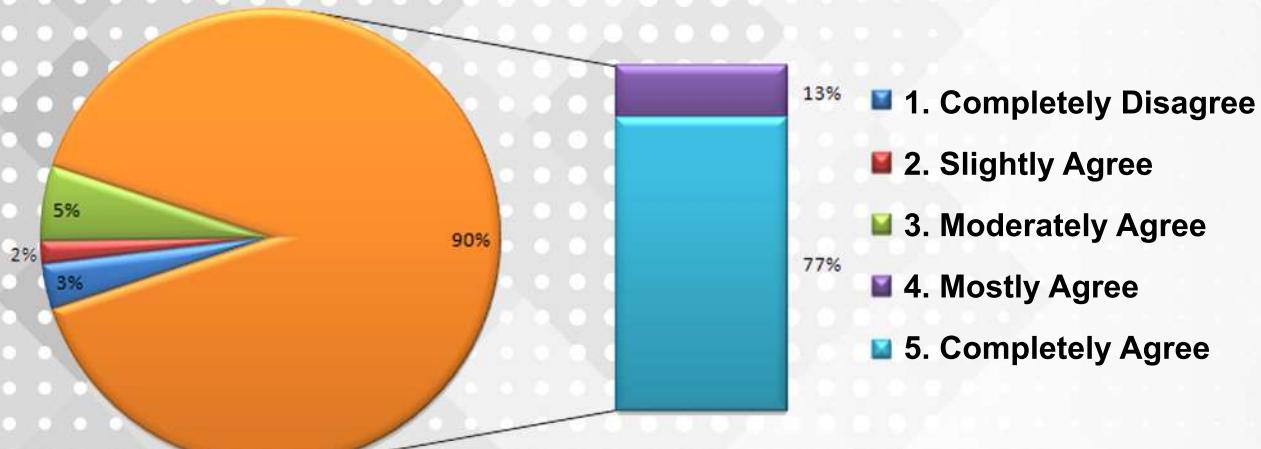

Table 13. "Everyone has the right of equal access to public service in his country"

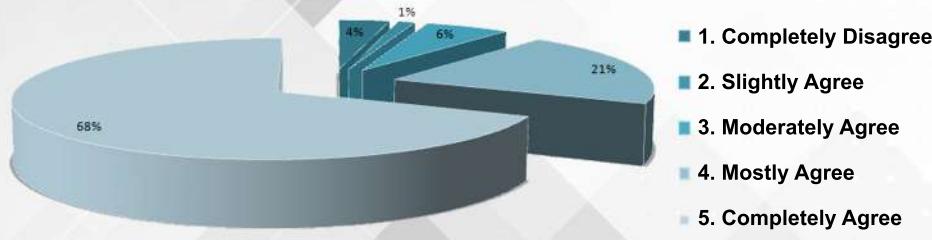
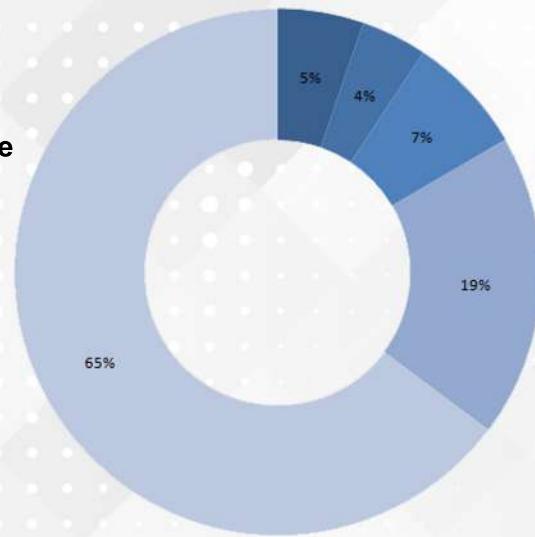

Table 14. "The will of the people shall be the basis of the authority of government"

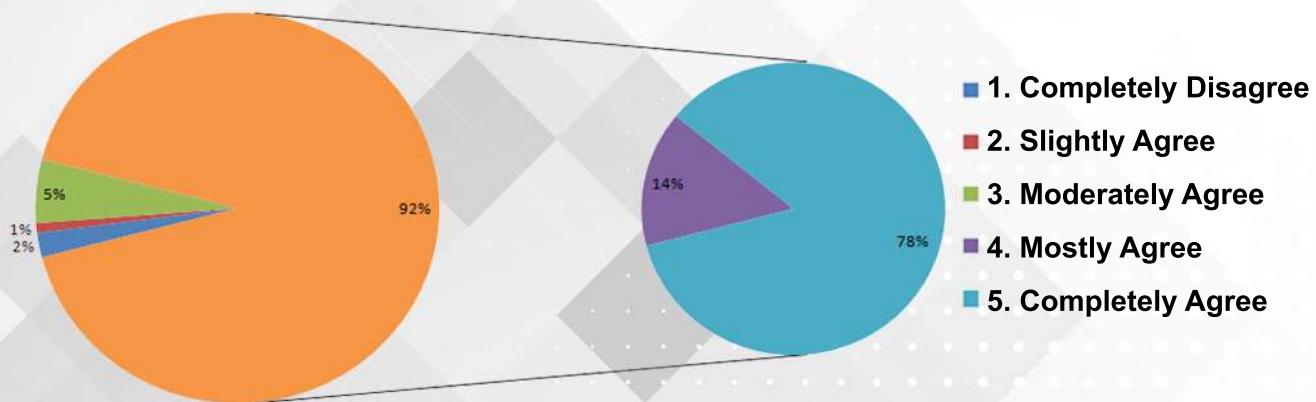
In another question, the participants were asked their views on rights to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment. Participants were asked to what extent they agree with the statement "Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work" in the second paragraph of Article 23 of UDHR. 64.78% of the participants answered this statement as "completely agree", while 5.26% answered "I completely disagree" (Table 15). The fact that the rate of those who agree with this statement, albeit at different rates, is 94.74%, which shows the sensitivity of young people to the rights related to working life.

- Table 15. Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work**
- 1. Completely Disagree
 - 2. Slightly Agree
 - 3. Moderately Agree
 - 4. Mostly Agree
 - 5. Completely Agree

In the following question, the participants were asked to what extent they agreed with the statement "Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit." in the 1st paragraph of Article 26 of the UDHR. While 2.02% of the participants completely disagree with this statement, 78.14% completely agree with this statement (Table 16). These results can be interpreted as the participants show the highest sensitivity to the right to education.

Table 16. "Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit."

Following the questions about the articles of UDHR, the participants were asked questions to understand to what extent they knew the classification and differences between rights and the difference of concepts of right and freedom. In the following section, questions were asked that measure the awareness of young people in civil society, the wage policy applied in the employment of young people, discrimination against disadvantaged groups and policies that will increase the participation and integration of disadvantaged people in social life, their awareness of official information and documents, and their awareness of human rights mechanisms at local level.

In the next 2 questions, it was aimed to determine to what extent young people know the classification and differences between rights and difference between the concepts of right and freedom. In this context, the participants' level of participation to the statement "young people do not know enough about their political, social, economic and cultural rights" was asked. Only 2.43% of the participants stated that they completely disagree with this statement, and 52.23% stated that they completely agree (Table 17). These results can be interpreted as the difference between civil and political rights, which are the first generation rights, and social, economic and cultural rights, which are the second generation rights, is not distinguished by young people. Similarly, 3.24% of the participants completely disagree and 43.72% of them completely agree with the statement "young people don't have full knowledge of difference between rights and freedoms", which is asked to measure whether the participants can distinguish between rights and freedoms (Table 18). The answers given by the participants can be interpreted as that young people cannot distinguish what is meant by the concepts of rights and freedom.

Table 17. "Young people do not know enough about their political, social, economic and cultural rights"

- 1. Completely Disagree
- 2. Slightly Agree
- 3. Moderately Agree
- 4. Mostly Agree
- 5. Completely Agree

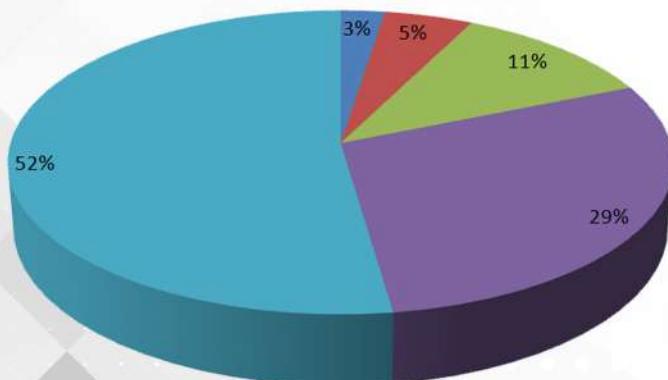
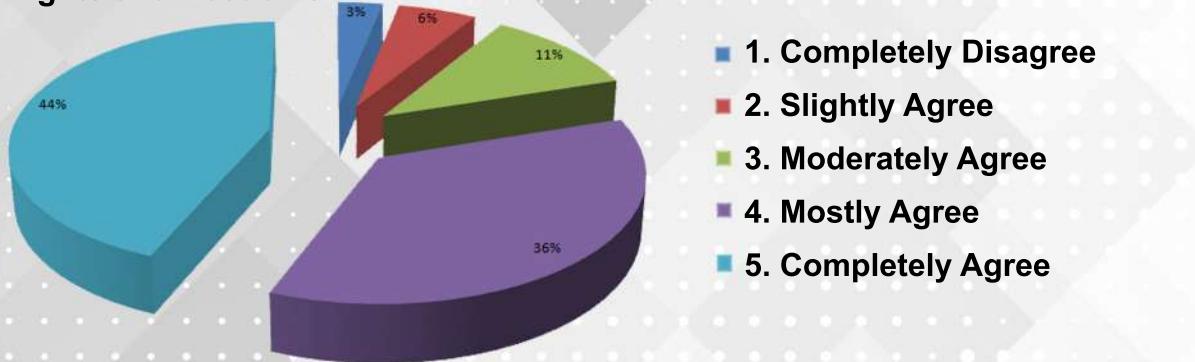
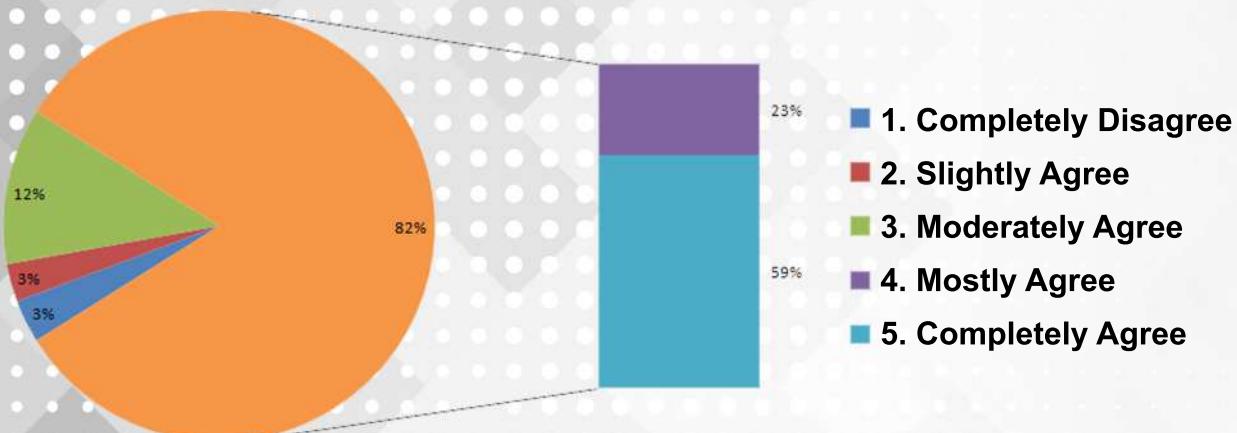

Table 18. "Young people don't have full knowledge of difference between rights and freedoms"

Within the scope of the survey, in order to measure the methods of obtaining information about fundamental rights of young people, the rate of participation was asked for the statement "social reactions of young people develop through hearsay information and especially by being exposed to social media directions". While 59.11% of the participants completely agree with this statement, 3.24% completely disagree (Table 19). These results show that young people obtain information from channels that lack impartiality and credibility. The validity of the social reactions that emerge as a result of the information obtained in this way is also a matter of serious debate.

Table 19. "Social reactions of young people develop through hearsay information and especially by being exposed to social media directions"

In order to measure the civil society awareness of young people, the participants were asked to what extent they agree with the statement "civil society awareness in young people is not sufficient". 47.37% stated that they completely agree, and 3.64% stated that they completely disagree (Table 20). The majority of the participants are of the opinion that civil society awareness among young people is not sufficient. These results can be evaluated as a criticism of young people from the perspective of young people. Similarly, a criticism occurs in the answers to the question about the democratic participation process. The young people were asked to what extent they agree with the statement "It is common that the awareness of democratic participation can only be achieved by voting"; 49.80% stated that they completely agree with this statement, while 2.43% completely disagree (Table 21). When the answers given to these two questions are evaluated together, it can be concluded that democratic participation is limited to voting as a result of the lack of awareness of civil society.

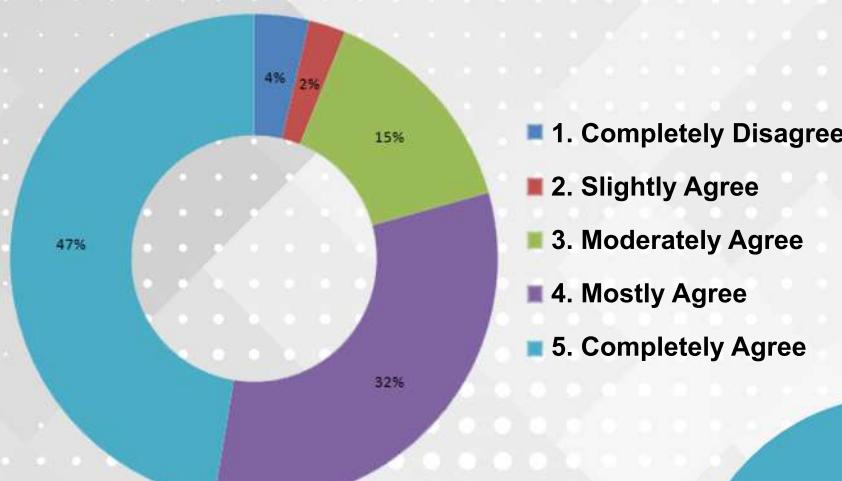
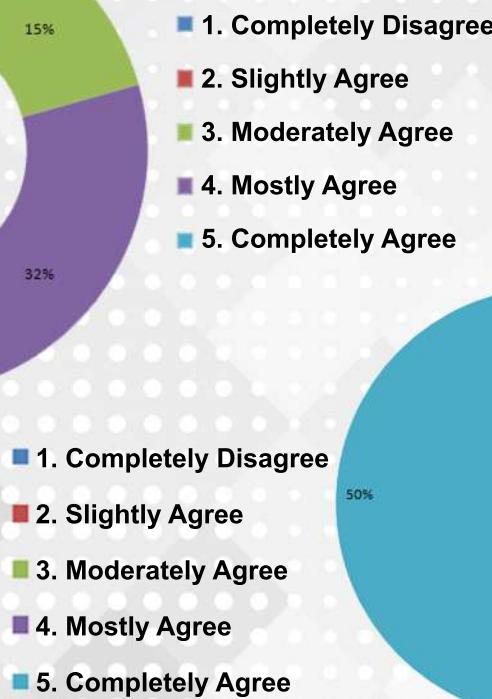
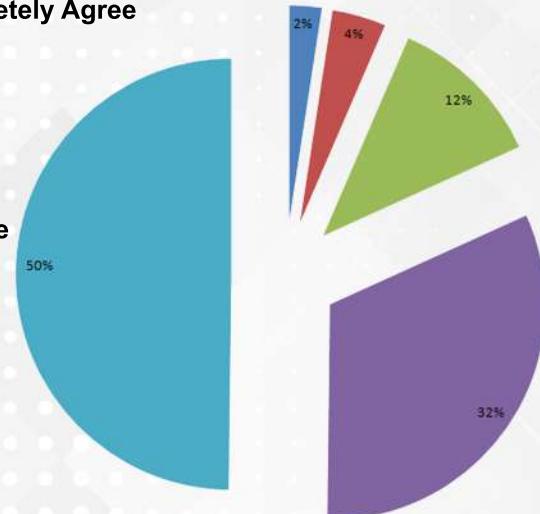

Table 21. "It is common that the awareness of democratic participation can only be achieved by voting"

**Table 20.
"Civil society awareness in young people is not sufficient"**

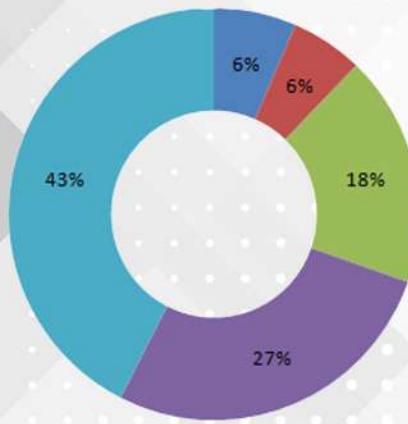

In the next question, the opinions of the participants about the wage policy applied in the employment of young people were asked. In this context, the participants were asked to what extent they agree with the statement "Experience-based wage policies for young people are implemented especially in the private sector". It was observed that the participants agreed with this statement at a rate of 93.52%, only 6.48% disagree (Table 22).

These results can be interpreted as the fact that the lack of experience, which is one of the biggest problems especially for young people who will enter the labor market for the first time, is reflected in wage policies, is also acknowledged by the participants.

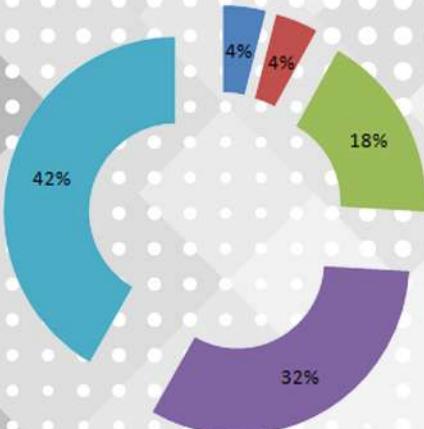
Table 22. "Experience-based wage policies for young people are implemented especially in the private sector"

- 1. Completely Disagree
- 2. Slightly Agree
- 3. Moderately Agree
- 4. Mostly Agree
- 5. Completely Agree

In the following question, participants were asked about their opinions on discrimination against disadvantaged groups. Discrimination occurs on the basis of gender, religion, immigration status, disability or social status, and may cause the discriminated person to be excluded from social life. In this context, participants were asked to what extent they agree with the statement "young people are discriminated against by their peers and adults due to different reasons such as gender, religion, immigration status, disability or social status". 95.95% of the participants agreed with this statement, albeit at different rates (Table 23). These results can be interpreted as that young people are subjected to a great deal of discrimination and / or they witnessed young people who were discriminated against.

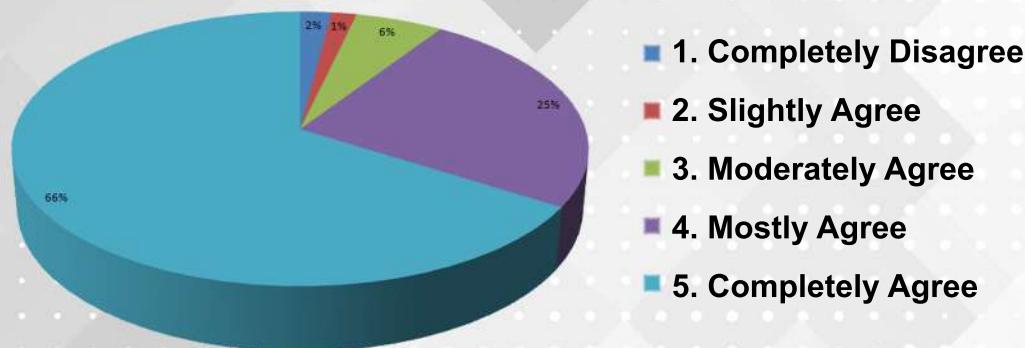
Table 23. "Young people are discriminated against by their peers and adults due to different reasons such as gender, religion, immigration status, disability or social status"

- 1. Completely Disagree
- 2. Slightly Agree
- 3. Moderately Agree
- 4. Mostly Agree
- 5. Completely Agree

In the next question, the participants were asked their views on the "social inclusion" program, which aims to increase the participation and adaptation of disadvantaged young people to social life (Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports, 2013). 97.98% of the participants stated that they agree with this statement at different rates, while 2.02% completely disagree (Table 24). The answers given to this question show that programs aiming at the social integration of young people who are disadvantaged for different reasons are supported by the participants.

Table 24. "Social inclusion strategies should be determined with effective methods in order for disadvantaged young people to adapt to society."

In order to determine to what extent the participants are aware of official information and documents, their level of participation with the statement "State policies, documents, strategies, reports are not known by young people" was asked. Only 0.4% of the participants stated that they completely disagree with this statement at, while 47.77% completely agree (Table 25). In the next question, the state of being aware of official information and documents was asked through their views on National Youth Policy. The National Youth and Sports Policy Document, prepared in 2013 in accordance with the provision of Article 18 of the Decree Law No. 638, is a national guide aiming to improve cooperation and participation mechanisms by increasing cohesion and unity in the goals and policies to be set forth in the youth and sports field (Official Gazette, 2013). In this context, participants were asked to what extent they agree with the statement "We have a National Youth Policy that clearly expresses the rights and duties of young people". While 17.81% of the participants stated that they completely disagree with this statement, the rate of those who completely agree was 21.05% (Table 26). The fact that the answers given to this question reflect on different choices equally can be interpreted as the participants are not aware of the National Youth and Sports Policy document and / or the policies envisaged in this document do not reach young people effectively.

Table 25. “State policies, documents, strategies, reports are not known by young people”

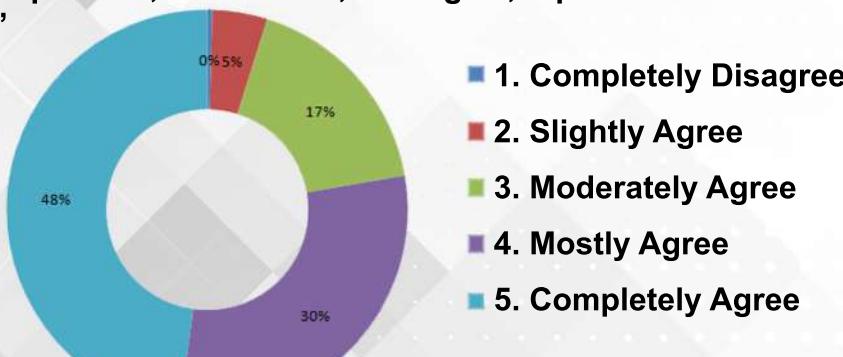
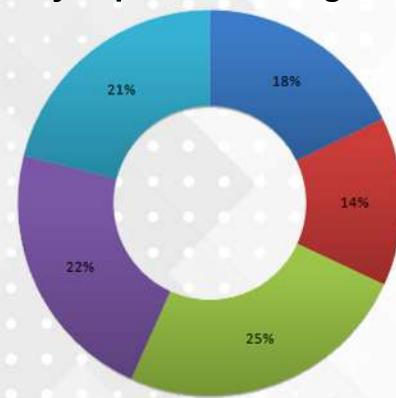

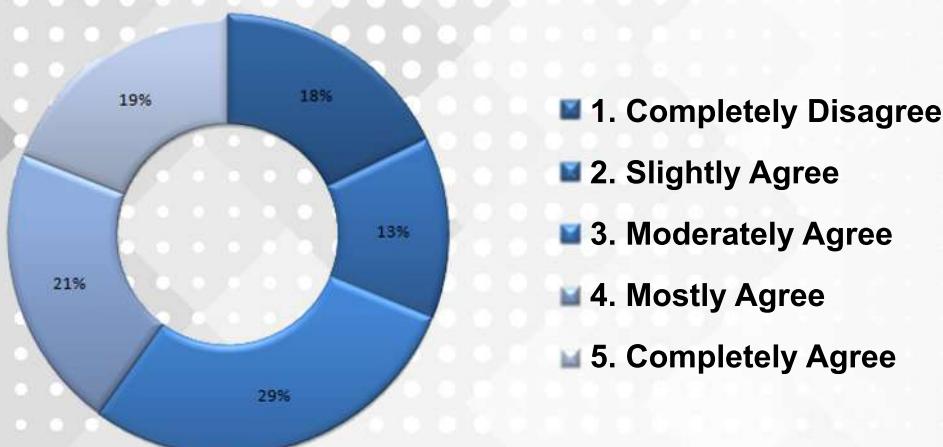
Table 26. “We have a National Youth Policy that clearly expresses the rights and duties of young people”

- 1. Completely Disagree
- 2. Slightly Agree
- 3. Moderately Agree
- 4. Mostly Agree
- 5. Completely Agree

The participants were asked to what extent they agree with the statement “Young people have sufficient knowledge of Human Rights mechanisms working locally” in order to measure their knowledge on human rights mechanisms at local level. 17.81% of the participants stated that they completely disagree with this statement, and 19.03% stated that they agree completely (Table 27). The answers to this question show that human rights mechanisms are not sufficiently known by young people at local level and / or human rights mechanisms are/can not work effectively at local level.

Table 27. “Young people have sufficient knowledge of Human Rights mechanisms working locally”

Conclusion and Evaluation

Within the scope of this study, the views of the young people participating in the survey on fundamental rights and freedoms can be summarized as follows:

- It is seen that the majority of the young people participating in the survey look positively at the statement "All human beings are born free and equal in dignity and rights." in the first article that constitutes the basis of the UDHR.
- Participants mostly agree positively to the basic values listed in article 2 of UDHR. "Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status."
- Participants mostly agree positively to the statement in Article 10 of the UDHR "Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him." and this demonstrates the importance they attach to independent and impartial judgment.
- 97.17% of the participants agree with the statement "Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion" in article 18 of the UDHR shows that the young people attach great importance to freedom of thought, conscience and religion.
- The high level of positive participation of the participants in the statements in the 1st, 2nd and 3rd paragraphs of Article 21 of the UDHR indicates that the awareness of the young people about the right to take part in the country's government, to elect and to be elected, and their sensitivity to access to public services equally is at a higher level.
- Participants' views on rights to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment stated in Article 23 of UDHR show the sensitivity of young people to the rights related to working life.
- It is seen that the participants show sensitivity at the highest point regarding the right to education stated in Article 26 of the UDHR.

- The answers given by the participants can be interpreted as that young people cannot distinguish what is meant by the concepts of "right" and "freedom".
- The answers of the participants show that young people obtain information from channels that lack impartiality and credibility. The validity of the social reactions that emerge as a result of the information obtained in this way is also a matter of serious debate in this context.
- As a result of the lack of awareness of civil society among young people, it can be concluded that democratic participation is limited to voting.
- It is seen that the fact that the lack of experience, which is one of the biggest problems for young people who will enter the labor market for the first time, is reflected in wage policies, is also approved by the participants.
- When the opinions of the participants about the discrimination against disadvantaged groups are evaluated, it is seen that the young people are subjected to and / or witnessed discrimination to a great extent.
- It is seen that the programs aiming the integration of young people who are disadvantaged for different reasons to society are supported by the participants.
- Considering the fact that the participants are aware of official information and documents in general and their views on the National Youth Policy in particular, it can be said that young people are not aware of the National Youth and Sports Policy document and / or the policies envisaged in this document do not reach young people effectively.
- Finally, it can be said that the human rights mechanisms at the local level are not well known by the young people and / or the human rights mechanisms at the local level are not working effectively.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

Sivil Toplum Destekleme Derneği

@sitodederzurum

www.sitoded.org